

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj: 05/01-04-7569-17/20 RA
Sarajevo, 16.04.2020. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
- o v d j e -
n/r Mirza Čelik, predsjedavajući

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničko pitanje - zastupnica Neira Dizdarević

Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo Neira Dizdarević, na 22. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 11.03.2020.godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori" u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, postavila je zastupničko pitanje, kako slijedi:

"Molim da mi se dostavi informacija o poduzetim radnjama u vezi prekomjernog zagađenja tla teškim metalima na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne", kao i mikrobiološkog zagađenja vode. Molim da mi se dostave rezultati uzimanja uzoraka i ispitivanja otpadnih voda iz bioprečistača - usluge monitoringa otpadnih voda koje je radilo pravno lice Dvokut pro d.o.o u 2018. i 2019. godini i to kopije izvještaja."

ODGOVOR:

Nakon zaprimanja zastupničkog pitanja, a u smislu pripreme odgovora na isto, dana 24.03.2020. godine obratili smo se Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja koja upravlja Spomenikom prirode "Vrelo Bosne".

U tom smislu, u prilogu dostavljamo odgovor Ustanove br. 06-1-181-1/20 od 13.04.2020. godine, kao i izvještaje o rezultatima ispitivanja kvaliteta (monitoring) otpadnih voda iz bioprečistača za 2018. i 2019. godinu.

S poštovanjem,

MINISTAR

Prilog: kao u tekstu (1x-kopija)

Faruk Kapidžić, dipl.ing.arh.

*Pripremila: Amela Rokša, stručni savjetnik za planiranje,
upravljanje i korištenje prirodnih vrijednosti
Kontrolisala: Zijada Krvavac, pomoćnik ministra za zaštitu okoliša*

Dostaviti:

- Naslov
- Stručna služba Vlade, ovdje (na znanje)
- a/a

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

KANTON SARAJEVO
Kantonalna javna ustanova
za zaštićena prirodna područja

CANTON SARAJEVO
Cantonal Public Institution
for Protected Natural Areas

Broj: 06-1-181-1/20 A.S.
Sarajevo, 13.04.2020. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo

Sektor zaštite okoliša

Ulica: Reisa Dž. Čauševića broj 1
71 000 Sarajevo

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnice Neire Dizdarević, dostavlja se

Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja zaprimila je dopis koji se odnosi na dostavu odgovora na zastupničko pitanje zastupnice u Skupštini Kantona Sarajevo, Neire Dizdarević koja je na 22. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 11.03.2020. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", pokrenula zastupničko pitanje koje se odnosi na informaciju o poduzetim radnjama u vezi prekomjernog zagađenja tla teškim metalima na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne" i dostavu rezultata uzimanja uzoraka i ispitivanja otpadnih voda iz bioprečištača – usluge monitoringa otpadnih voda koje je radilo pravno lice Dvokut pro d.o.o. u 2018. i 2019. godini i to kopije izvještaja.

S tim u vezi, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja, a na osnovu postavljenog zastupničkog pitanja gore imenovane zastupnice, dostavlja slijedeći:

ODGOVOR

Informacija o poduzetim radnjama u vezi prekomjernog zagađenja tla teškim metalima na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne"

Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja u saradnji sa Federalnim zavodom za agropedologiju, u proteklim godinama, uspostavila je monitoring zemljišta na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“. Prvo ispitivanje zemljišta realizovano je 2012. godine, i na osnovu istog, izvršena su istraživanja na sadržaj teških metala i organskih polutanata PAH-ova (policiklični aromatski ugljikovodici). Naredna ispitivanja zemljišta na ovom području realizovana su tokom 2014., 2016., 2017., a 2018. godine nakon utvrđivanja prisustva teških metala: olovo (Pb), kadmij (Cd), cink (Zn) i arsen (Ar), izvršene su sanacione mjere u cilju sprečavanja daljnje kontaminacije, onečišćenje zemljišta teškim metalima.

Ispitivanje i analiza zemljišta izvršeni su od strane Federalnog zavoda za agropedologiju u skladu sa Zakonom o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH" broj 52/09), Pravilnikom o utvrđivanju dozvoljenih količina štetnih i opasnih materija u zemljištu i metode njihovog ispitivanja ("Službene novine Federacije BiH" broj 72/09), te u skladu sa propisima o proglašenju zaštićenih prirodnih područja i drugim propisima.

Dakle, nakon provedenih kontinuiranih ispitivanja i analize zemljišta na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, dostavljeni su izvještaji Federalnog zavoda za agropedologiju u kojima je konstatovano prisutvo teških metala, i to u Prvoj zoni zaštite ovog područja. Na osnovu monitoringa o ispitivanju zemljišta, te evidentnog stanja, Federalni zavod za agropedologiju je dao stručnu preporuku na način da se nastavi praćenje sadržaja teških metala i u narednim godinama, te da se primjene slijedeće sanacione mjere:

- Fitoremedijacija, iznošenje kontaminanata biljkama ili remedijacija koja podrazumijeva iznošenje kontaminanata putem stabala
- Prokresivanje postojeće šumske vegetacije
- Humizacija, obogaćivanje zemljišta mineraliziranom organskom materijom

Prema stručnim preporukama Federalnog zavoda za agropedologiju, Javna ustanova je u 2018. godini realizovala aktivnosti na primjeni mjera prevencije i sanacije kontaminiranog područja, i to putem Javnog konkursa Fonda za zaštitu okoliša FBiH za dodjelu sredstava za realizaciju programa, projekata i sličnih aktivnosti iz područja zaštite okoliša za 2017. godinu – JP 2017/1, objavljenog 13.10.2017. godine u "Službenim novinama Federacije BiH, koji se odnosi na programsku aktivnost - projekti zaštite i remedijacije tla, na koji je Javna ustanova aplicirala i kojoj je odobreno sufinansiranje aktivnosti na realizaciji projekta pod nazivom:

"Utvrdjivanje stanja zagađenosti zemljišta teškim metalima i organskim polutantima sa prijedlogom mjera sanacije, te postupak izvođenja sanacionih zahvata na zaštićenim prirodnim područjima Kantona Sarajevo".

Temeljem ovog projekta i stručnih preporuka Federalnog zavoda za agropedologiju, Javna ustanova je u 2018. godini na području Spomenika prirode "Vrelo Bosne", Prva zona, realizovala aktivnosti na primjeni sanacionih mjera, odnosno postupku remedijacije tla, a koje podrazumijevaju iznošenje kontaminanata stablima. Budući da se radi o Prvoj zoni zaštite, izvršena je detaljna analiza vrsta sadnog materijala dozvoljenih za sadnju, a pri tome vodeći računa da vrste sadnog materijala imaju sposobnost apsorpcije teških metala iz zemljišta. Na osnovu izvršene analize, konstatovano je, da stabla breze (*Betula pendula*) i jablana (*Populus nigra cv. Italica*) imaju najbolju ulogu u remedijaciji, i u skladu s tim, izvršena je sadnja ovih stabala na već definisanim zonama rizika, na način ista čiste zemljište od toksičnih elemenata.

Druga sanaciona mjera obuhvatala je aktivnosti prokresivanja postojeće šumske vegetacije, orezivanje krošnji i redukovanje grmova u funkciji dovođenja veće količine svjetla (direktnog i difuznog) na površinu tla. Orezivanje krošnji podrazumijevalo je uklanjanje suhih polomljenih grana, kao i grana koje se razvijaju prema unutrašnjosti krošnje.

Posljedna aktivnost vezana za primjenu sanacionih mjera je postupak humizacije zemljišta, i to dodavanjem Lumbrihumusa (mineralizirana organska materija). Ova mjera se odnosi na obogaćivanje tla organskom materijom gdje se formiraju helati kao jedinjenja koji ne dozvoljavaju ispiranje teških metala, ali ih stabla kao takve mogu usvajati.

Realizacijom navedenog projekta postignuti su ciljevi, i to:

- Utvrđen je nivo zagađenja, odnosno prisustvo teških metala i definisane su zone rizika
- Izvršena je primjena sanacionih mjera na principu remedijacije zemljišta u cilju smanjenja i sprečavanja daljnje kontaminacije

Dakle, imajući u vidu navedene činjenice, Javna ustanova je s aspekta zaštite i poboljšanja kvaliteta zemljišta, poduzela adekvatne radnje na sprečavanju onečišćenje zemljišta teškim metalima, i iste će se nastaviti primjenjivati, i to prema stručnim preporukama Federalnog zavoda za agropedologiju u cilju prevencije na spriječavanju daljnje kontaminacije zemljišta.

Prvi uzorak zemljišta, nakon primjene sanacionih mjera će biti realizovan u skladu sa zakonskom regulativom, prvenstveno u cilju utvrđivanja da li je sadržaj teških metala niži u odnosu na utvrđeni nivo zagađenja.

Na Vašu molbu, u prilogu ovog dopisa dostavljamo izvještaje o ispitivanju otpadnih voda iz bioprečištača za 2018. i 2019. godinu, kopije izvještaja od strane pravnog lica Dvokut pro Sarajevo.

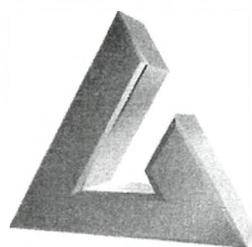
S poštovanjem,

mr. sci. Osman Delić

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Arhivi Javne ustanove

Oktobar, 2019.

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Na lokalitetu: Vrelo Bosne - fijakersko stajalište

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

Izveštaj broj: IV-211-A11/19

BAS EN ISO/IEC 17025

BATA
ACCREDITATION

LI-44-01

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VOĐA

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

1 OPŠTI PODACI

1.1 Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji

Naziv: Dvokut pro d.o.o., Laboratorija za arhitektonsku fiziku i zaštitu okoliša
Adresa: Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
Telefon: + 387 33 447 875
Faks: + 387 33 447 881
E-mail: dvokut@bih.net.ba
Osoba za kontakt: Esma Manić, Voditelj kvaliteta QM-Laboratorije

Izveštaj izradila:

Adisa Huseinović

Potpis :

Izveštaj odobrio:

Vanja Ćurin

Potpis :

Analize izvršile:

Emina Mandžo

Adisa Huseinović

Potpis :

1.2 Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja

Naziv: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Adresa: Branilaca Sarajeva broj 28/1
Telefon: 033/201-112
Faks: 033/201-112
E-mail: amela.sadikovic@zppks.ba
Osoba za kontakt: Amela Sadiković

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

SADRŽAJ

1	OPŠTI PODACI.....	2
1.1	Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji.....	2
1.2	Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja.....	2
2	MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA.....	4
3	OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU.....	4
4	OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA.....	5
5	ZAKONSKI OKVIRI.....	5
6	KORIŠTENE METODE.....	6
6.1	Akreditirane metode ispitivanja.....	6
6.2	Neakreditirane metode ispitivanja.....	8
7	REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA.....	9
8	DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA.....	10
9	KOMENTAR REZULTATA.....	11
10	PRILOZI.....	11

2 MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA

Dana 21.10.2019. godine stručni tim firme Dvokut pro d.o.o. izvršio je uzorkovanje na lokaciji Vrelo Bosne - fijakersko stajalište. Uzet je kompozitni uzorak.

3 OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU

Tabela 1. Osnovni podaci o mjestu uzorkovanja

Naziv kupca:	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Osnovna djelatnost:	Zaštita i očuvanje izvornih prirodnih vrijednosti (geoloških, hidroloških, bioloških), ambijentalne raznolikosti, obezbjeđivanje nesmetanog odvijanja prirodnih procesa , te nadzor nad provođenjem uslova i mjera zaštite na zaštićenim područjima
ID Broj:	201424050008
Općina i kanton:	Općina Ilidža, Kanton Sarajevo
Broj kolektora putem kojih se otpadna voda upušta u recipijent:	1 (jedan), rijeka Bosna.
Slivno područje u kojem se zagađivač nalazi :	Sliv rijeke Bosne
Naziv glavnog slivog područja:	Sliv rijeke Save
Naziv vodnog područja :	Agencija za vode sliva rijeke Save
Način i svrha zahvatnja vode:	Ne postoji vodozahvat
Koordinate ispusta otpadne vode:	43°49'3.74"N 18°16'21.52"E
Broj zaposlenih:	1 (jedan) nadzornik - čuvara prirode
Broj smjena:	Period rada mart-oktobar, samo u dnevnom periodu
Količina uskladištene otpadne vode:	0 m ³
Datum ispitivanja:	21.10.2019.
Datum predhodnog ispitivanja:	14.12.2018.

4 OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA*

Izgradnjom fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne kao početak brige o kvalitetu procjednih voda u vodozaštitnoj zoni posebno je izveden tretman otpadnih voda i fekalija sa platoa fijakerskog stajališta. Stoga je nakon preciznog prihvata i kanalisanja otpadnih voda uključeno tretiranje vode do kvaliteta neophodnog da se otpadna voda može kompletno ispustiti u vodotokove.

U sklopu fijakerskog stajališta ugrađen je uređaj za prečišćavanje otpadnih voda - bioprečištač koji se nalazi u sklopu fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne, koji je vrsta vodnog objekta i koji zajedno sa pripadajućim uređajima čini tehničku odnosno tehnološku cjelinu, te služi za zaštitu voda od zagađivanja. Bioprečištač služi za prihvata prve vode, a u slučaju obilnijih padavina putem By passa voda otiče u spremnik i služi za zaštitu voda od zagađivanja.

Uređaj je izrađen kao kompletno plastičan spremnik podijeljen pregradama u pojedinačne tehnološke prostore. Unutar uređaja smješten je sistem za prozračivanje koji se sastoji od sistema za distribuciju zraka, elemenata za proizvodnju sitnih mjehurića zraka i mamut pumpe.

Upotrebljava se za pročišćavanje otpadnih voda nastalih usljed velikih količina fekalnog i urinarnog otpada sa platoa fijakerskog stajališta, kao i oborinskih voda. Konjski izmet se čisti mehanički, a urinarni otpad se pere i preko podužnih rešetaka na stajalištu kanalima vodi do fekalno-kišnog šahta Š1, a zatim ide u bioprečištač - sabirno-poliesterski tank, tj. ispusni šaht i na kraju se ulijeva u potok, odnosno rijeku Bosnu.

Uzimanje uzoraka otpadne vode se radi u cilju određivanja monitoringa oborinskih kišnih i fekalnih voda sa prostora fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne, nakon tretmana u bioprečištaču.

5 ZAKONSKI OKVIRI

Uzorkovanje i ispitivanje kvaliteta (monitoring) otpadnih voda se vrši u skladu sa važećom zakonskom regulativom:

- *Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15),*
- *Dopuna Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 01/16).*

* Podaci dostavljeni od strane klijenta

6 KORISTENE METODE

6.1 Akreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.1.1. Metode uzorkovanja

Vrsta ispitivanja/mjerenja	Naziv metode	Oznaka standarda
Konzerviranje i čuvanje uzoraka vode	Kvalitet vode-Uzorkovanje- Dio 3- Smjernice za čuvanje i rukovanje uzorcima vode	BAS EN ISO 5667-3:2005
Uzorkovanje otpadne vode	Kvalitet vode- Uzorkovanje- Dio 10- Smjernice za uzorkovanje otpadnih voda	BAS ISO 5667-10:2010

Tabela 6.1.2. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Protok	0 - 15 m ³ /s	Hidrometrija - Mjerenje protoka u otvorenim kanalima pomoću hidrometrijskih krila ili plovaka	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura	0 - 50°C	Kvalitet vode - Njemačke standardne metode za analizu vode, otpadnih voda i mulja; fizički i fizičko-hemijski parametri (grupa C); određivanje temperature (C4)	BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost	1 - 13	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS EN ISO 10523:2013
Elektroprovodljivost	0,1 - 199 S/m	Kvalitet vode - Određivanje električne provodljivosti	BAS EN 27888:2002
Rastvoreni kisik	0,01 - 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN 25814:2014
Boja	0 - 500 CoPt skale	Kvalitet vode - Ispitivanje i određivanje boje - Metod C	BAS EN ISO 7887:2013
Miris	n/p	Određivanje mirisa otpadne vode	Interni metod QP-5.04-41
HPK	30 - 700 mg O ₂ /L	Kvalitet vode - Određivanje hemijske potrošnje kisika	BAS ISO 6060:2000
BPK ₅	3 - 6000 mg/L	(BOD _n) - Dio 1: Metoda razblaživanja i sisanja sa dodavanjem alitiouree	BAS EN 1899-1:2002
Ukupne suspendovane materije	> 2 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje suspendovanih čvrstih čestica - Metoda filtriranja kroz filtere od staklenih vlakana	BAS EN 872:2006
Ukupne taložive materije	>0,1 ml/L	Određivanje ukupnih taloživih materija po Imhoff-u	Interni metod QP-5.04-40
Amonijak	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje amonijaka - Dio 1: Ručni spektrometrijski metod	BAS ISO 7150-1:2002
Nitrati	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrata - Dio 3: Spektrometrijska metoda sa sulfosalicilnom kiselinom	BAS ISO 7890-3:2002
Nitriti	> 0,01 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrita spektrofotometrijskom metodom-Aneks D	ISO 15923-1:2013
Nitrogen po Kjeldahu	1 - 1000 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrogena po Kjeldahlu - Metoda nakon mineralizacije sa selenom	BAS EN 25663:2000
Ukupni nitrogen	<1000 mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnog	Interni metod

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

		nitrogena	QP-5.04-42
Ukupni fosfor	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje fosfora - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom- tačka 8 standarda	BAS EN ISO 6878:2008
Hloridi	5 - 400 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje klorida - Volumetrijska metoda s srebro nitratom uz kromatni indikator (Mohrova metoda)	BAS ISO 9297:2002
Sulfati	> 5 mgSO ₄ /L	Kvalitet vode - Određivanje sulfata spektrofotometrijskom metodom-Aneks G	ISO 15923-1:2013
Test akutne toksičnosti	0 - 100%	Kvalitet vode - Određivanje inhibicije pokretljivosti Daphia magna Straus (Cladocera, Crustacea)	BAS EN ISO 6341:2014
Ortofosfati	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje ortofosfata - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom -tačka 4 standarda	BAS EN ISO 6878:2008
TEŠKI METALI	Kobalt	0,1 - 10 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje kobalta, nikla, bakra, cinka, kadmija i olova - Metoda plamene atomske apsorpcione spektrometrije
	Nikl	0,1 - 10 mg/L	
	Bakar	0,05 - 6 mg/L	
	Cink	0,05 - 2 mg/L	
	Kadmijum	0,02 - 2 mg/L	
	Olovo	0,2 - 10 mg/L	
TEŠKI METALI	Srebro	1 - 10 µg/L	Kvalitet vode - Određivanje elemenata u tragu atomskom apsorpcionom spektroskopijom sa grafitnim pećima
	Aluminijum	6 - 60 µg/L	
	Kadmij	0,4 - 4 µg/L	
	Kobalt	6 - 60 µg/L	
	Hrom	2 - 20 µg/L	
	Bakar	3 - 30 µg/L	
	Željezo	3 - 30 µg/L	
	Mangan	1,5 - 15 µg/L	
	Nikl	7 - 70 µg/L	
	Olovo	10 - 100 µg/L	
	Talijum	6 - 60 µg/L	
	Vanadijum	20 - 200 µg/L	
	Cink	0,5 - 50 µg/L	
			BAS EN ISO 15586:2005

6.2 Neakreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.2.1. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Adsorbilni organski halogeni (AOX)	mg/ L	Kvalitet vode – Određivanje adsorbovanih organskih vezanih halogena (AOX)	BAS EN ISO 9562:2006
Ukupni organski ugljik (TOC)	mg/ L	Kvalitet vode –Određivanje ukupnog organskog karbona (TOC)	BAS ISO 8245:2003
Hlor slobodni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Hlor ukupni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Sulfidi	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje sulfida- Fotometrijska metoda sa metilen-plavim	BAS ISO 10530:2002
Sulfiti	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod
Teško hlapive lipofilne tvari - Ukupna ulja i masti	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje masti i ulja	Interni metod
Ukupne površinski aktivne tvari - deterđenti	mg/ L	Kvalitet vode- određivanje surfaktanata (deterđženata)-Dio 1-Određivanje anionskih surfaktanata mjerenjem indeksa metilenskog plavog (MBA)	ISO 7875-1:2006
Mineralna ulja	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje mineralnih ulja	APHA-AWWA-WEF 2005
Ukupni cijanidi	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnih cijanida- Dio 1	ISO 6703-1:1984
Ukupni fenoli	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

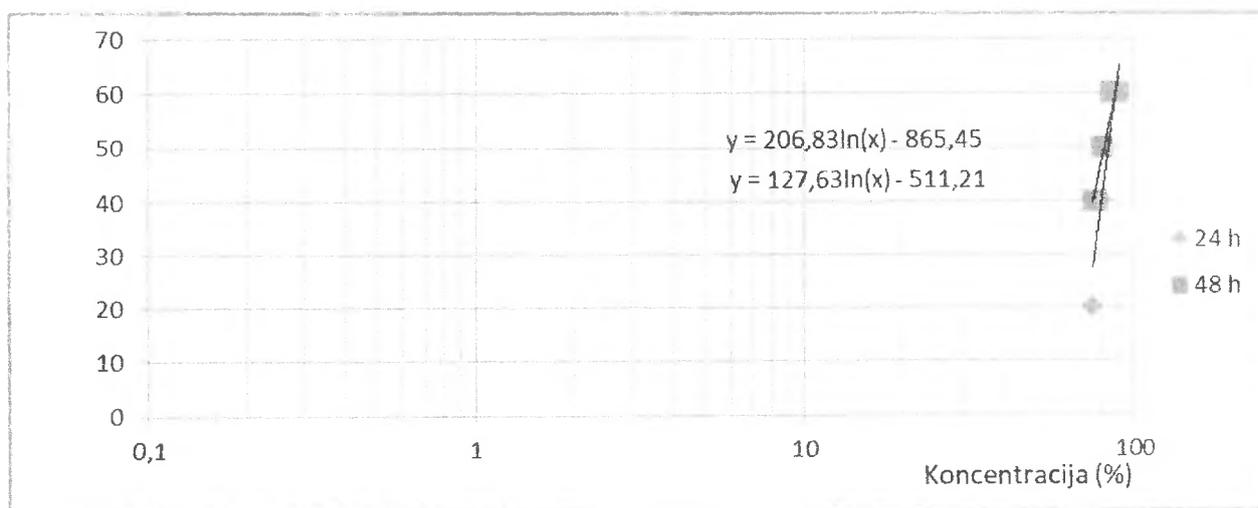
7 REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA

Parametri ispitivanja	Jedinica	Vrelo Bosne - fijakersko stajalište 10/19	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem
Protok	m ³ /dan	1,23	-	-
Temperatura	°C	14,3	30	40
pH vrijednost	/	8,22	6,5 - 9,0	6,5 - 9,5
Elektroprovodljivost	µS/cm	1686	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	mgO ₂ /L	5,66	-	-
Boja	Pt Co skala	125,0	-	-
Miris	n/p	IMA	-	-
HPK	mg O ₂ /L	120,0	125	700
BPK ₅	mg O ₂ /L	22,1	25	250
Ukupne suspendirane materije	mg/L	31,2	35,0	400,0
Ukupne taložive materije	mL/L	0,15	0,5	10,0
Amonijak	mgN/L	2,63	10,0	40,0
Ukupni nitrogen	mgN/L	3,10	15,0	100,0
Ukupni fosfor	mgP/L	0,38	2,0*	5,0
Test toksičnosti (48 EC50) <i>Daphnia magna</i> Straus	% otpadne vode u razblaženju	81,22	> 50	> 50
Specifični parametri u skladu sa predmetnom industrijom				
Hloridi	mgCl/L	21,47	250,0	250,0
Sulfati	mgSO ₄ /L	20,02	200,0	300,0
* Za osjetljiva područja ova vrijednost se smanjuje na 1,0 mg/L.				

8 DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA

Definitivni test											
Vrelo Bosne - fajakersko stajalište 10/19	Kontrola sa destilovanom vodom	Koncentracije %									
		75	77	80	85	90	75	77	80	85	90
		24 h	24 h	24 h	24 h	24 h	48 h	48 h	48 h	48 h	48 h
A	5	4	3	3	2	2	3	3	2	2	2
B	5	4	3	3	2	2	3	3	2	2	2
C	5	4	3	3	2	2	3	3	3	2	2
D	5	4	3	3	2	2	3	3	3	2	2
Broj živih/ukupan broj dafnija	20/20	16/20	12/20	12/20	8/20	8/20	12/20	12/20	10/20	8/20	8/20
% smrtnosti	0	20	40	40	60	60	40	40	50	60	60
24h EC50 = 83,61 %						48h EC50 = 81,22 %					

Graf 9.1. Očitanje toksičnosti sa krive

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

9 KOMENTAR REZULTATA

Prema važećoj zakonskoj regulativi svi ispitani parametri su u okviru dozvoljenih graničnih vrijednosti kako za kriterij ispuštanja otpadnih voda u površinske vode tako i za kriterij ispuštanja otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem.

10 PR LOZI

- Certificati opreme i korištenih etalona
- Šematski prikaz mjesta uzimanja uzoraka

- Kraj izvještaja o ispitivanju -

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/klijent: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Braće Begovići 44, 71000 Sarajevo
mjerilo/mjerna jedinica: Sistemski termometar
Liquidi m. gasevi termometar
 proizvođač: Ptas
 tip: od 0°C do 100°C
 mjerne područje: od 0°C do 100°C
 serijski broj: S40778

podelažvanje: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dostupni u dodatku stanje mjerila prije kalibracije
Details are given in chapter measure status before calibration

datum kalibracije: 09.07.2019
izvršila performansa: D. Martićević
interni digitalni signature

datum odobrenja: 09.07.2019
odobrio: Bojan Jazović
niko od ovih kalibrirajućih laboratorija
digitalni signature: 09.07.2019

Ovaj dokument može biti objavljen i preprodan bez ograničenja. Nije smije biti korišten za druge svrhe. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima BATA.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/klijent: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Braće Begovići 44, 71000 Sarajevo
mjerilo/mjerna jedinica: Sistemski termometar
Liquidi m. gasevi termometar
 proizvođač: Ptas
 tip: od 0°C do 100°C
 mjerne područje: od 0°C do 100°C
 serijski broj: S40778

podelažvanje: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dostupni u dodatku stanje mjerila prije kalibracije
Details are given in chapter measure status before calibration

datum kalibracije: 09.07.2019
izvršila performansa: D. Martićević
interni digitalni signature

datum odobrenja: 09.07.2019
odobrio: Bojan Jazović
niko od ovih kalibrirajućih laboratorija
digitalni signature: 09.07.2019

Ovaj dokument može biti objavljen i preprodan bez ograničenja. Nije smije biti korišten za druge svrhe. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima BATA.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/klijent: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Braće Begovići 44, 71000 Sarajevo
mjerilo/mjerna jedinica: Digitalni termometar
Digital thermometer
 proizvođač: Testo
 tip: Testo 174H
 mjerne područje: od 0°C do 100°C
 serijski broj: 3664564

podelažvanje: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dostupni u dodatku stanje mjerila prije kalibracije
Details are given in chapter measure status before calibration

datum kalibracije: 09.07.2019
izvršila performansa: D. Martićević
interni digitalni signature

datum odobrenja: 09.07.2019
odobrio: Bojan Jazović
niko od ovih kalibrirajućih laboratorija
digitalni signature: 09.07.2019

Ovaj dokument može biti objavljen i preprodan bez ograničenja. Nije smije biti korišten za druge svrhe. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima BATA.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/klijent: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave. Huma 11, 71000 Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Braće Begovići 44, 71000 Sarajevo
mjerilo/mjerna jedinica: Digitalni termometar
Digital thermometer
 proizvođač: Testo
 tip: Testo 174H
 mjerne područje: od 0°C do 100°C
 serijski broj: 3664564

podelažvanje: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dostupni u dodatku stanje mjerila prije kalibracije
Details are given in chapter measure status before calibration

datum kalibracije: 09.07.2019
izvršila performansa: D. Martićević
interni digitalni signature

datum odobrenja: 09.07.2019
odobrio: Bojan Jazović
niko od ovih kalibrirajućih laboratorija
digitalni signature: 09.07.2019

Ovaj dokument može biti objavljen i preprodan bez ograničenja. Nije smije biti korišten za druge svrhe. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima BATA.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Bračak Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A
 proizvođač: ACCUBITECH Co. Ltd.
tip: SUREPETTE 10 - 100 µl
mjerne područje: od 10 µl do 100 µl
serijski broj: inventarni br.
LD-06174

podravanje: je bilo izvršeno
Details of date of calibration and chapter measurement results

datum kalibracije: 08.07.2019
datum odobrenja: 09.07.2019
izveo kalibraciju: Mario Šupić
digitalni potpis: 09.07.2019

Ova dokumentacija je oblikovana i izdati su u skladu sa zahtjevima ISO/IEC 17025:2017. Ovo je dokumentacija koja se koristi za kalibraciju i izdavanje rezultata.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Bračak Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A
 proizvođač: ACCUBITECH Co. Ltd.
tip: SUREPETTE 100 - 1000 µl
mjerne područje: od 100 µl do 1000 µl
serijski broj: inventarni br.
LD-06174

podravanje: je bilo izvršeno
Details of date of calibration and chapter measurement results

datum kalibracije: 08.07.2019
datum odobrenja: 09.07.2019
izveo kalibraciju: Mario Šupić
digitalni potpis: 09.07.2019

Ova dokumentacija je oblikovana i izdati su u skladu sa zahtjevima ISO/IEC 17025:2017. Ovo je dokumentacija koja se koristi za kalibraciju i izdavanje rezultata.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Bračak Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Neautomatska vaga - analitička
Non-automated weighing instrument - analytical scale
 proizvođač: Mettler Toledo
tip: AT 261 N DR
mjerne područje: od 10 mg do 200 mg
serijski broj: inventarni br.
LD-02474

podravanje: je bilo izvršeno
Details of date of calibration and chapter measurement results

datum kalibracije: 25.06.2019
datum odobrenja: 09.07.2019
izveo kalibraciju: Bijan Jović
digitalni potpis: 09.07.2019

Ova dokumentacija je oblikovana i izdati su u skladu sa zahtjevima ISO/IEC 17025:2017. Ovo je dokumentacija koja se koristi za kalibraciju i izdavanje rezultata.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOJUT PRO d.o.o. Sarajevo
lokacija: LABORATORIJ
Bračak Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Neautomatska vaga - analitička
Non-automated weighing instrument - analytical scale
 proizvođač: Ohaus
tip: Adventure Pro-K1115
mjerne područje: od 10 mg do 110 g
serijski broj: inventarni br.
LD-01707

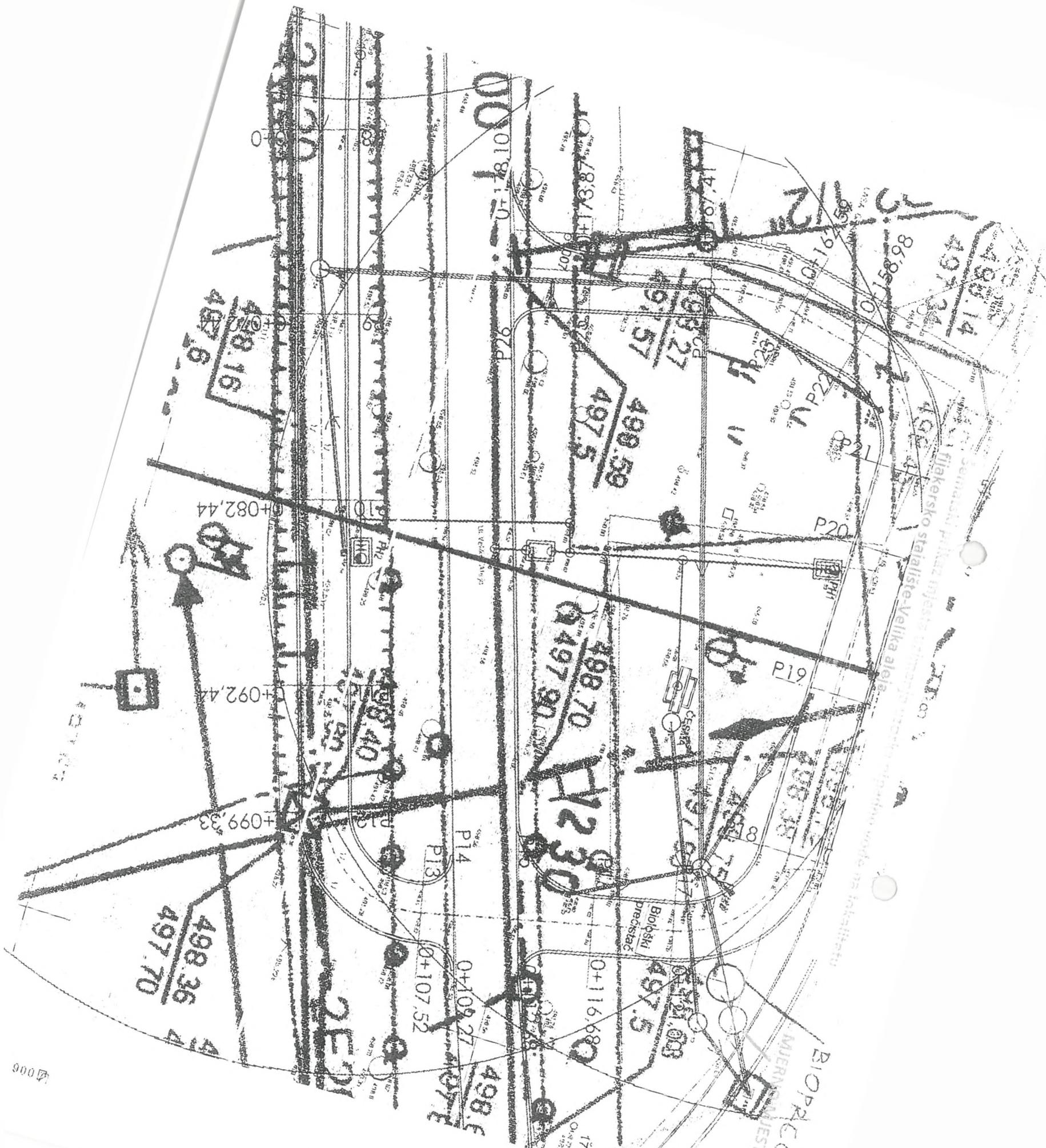

podravanje: je bilo izvršeno
Details of date of calibration and chapter measurement results

datum kalibracije: 25.06.2019
datum odobrenja: 09.07.2019
izveo kalibraciju: Bijan Jović
digitalni potpis: 09.07.2019

Ova dokumentacija je oblikovana i izdati su u skladu sa zahtjevima ISO/IEC 17025:2017. Ovo je dokumentacija koja se koristi za kalibraciju i izdavanje rezultata.

498.14
497.34
86.95
91.10
P22
P20
P16
P19
P18
P17
P15
P14
P13
P12
P11
P10
P9
P8
P7
P6
P5
P4
P3
P2
P1
P0

BIOPRČIŠĆIŠTE
MJEŠTO
BILOŠKI
PREČIŠTAČ

05.10.2015 10:42 FAX 00387 33 603902

ZIR SARAJEVO

0006

Decembar, 2018.

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Na lokalitetu: Vrelo Bosne - fijakersko stajalište

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

Izveštaj broj: IV-269-S5/18

BAS EN ISO/IEC 17025

BATA
ACCREDITATION

LI-44-01

1. OPŠTI PODACI

1.1 Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji

Naziv: Dvokut pro d.o.o., Laboratorija za arhitektonsku fiziku i zaštitu okoliša
Adresa: Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
Telefon: + 387 33 447 875
Faks: + 387 33 447 881
E-mail: dvokut@bih.net.ba
Osoba za kontakt: Esma Manić, Voditelj kvaliteta QM-Laboratorije

Izveštaj izradila:

Potpis :

Adisa Huseinović

Izveštaj kontrolisala:

Potpis :

Jasmina Kadrispahić

Analize izvršili:

Potpis :

Adisa Huseinović
Jasmina Kadrispahić
Samila Hadžirešić

1.2 Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja

Naziv: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Adresa: Branilaca Sarajeva broj 28/1
Telefon: 033/201-112
Faks: 033/201-112
E-mail: amela.silajdzic@zppks.ba
Osoba za kontakt: Amela Sadiković

SADRŽAJ

1	OPŠTI PODACI.....	2
1.1	Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji.....	2
1.2	Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja.....	2
2	MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA.....	4
3	OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU.....	4
4	OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA.....	5
5	ZAKONSKI OKVIRI.....	5
6	KORIŠTENE METODE.....	6
6.1	Akreditirane metode ispitivanja.....	6
6.2	Neakreditirane metode ispitivanja.....	8
7	REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA.....	9
8	DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA.....	10
9	KOMENTAR REZULTATA.....	11
10	PRILOZI.....	11

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

2 MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA

Dana 14.12.2018. godine stručni tim firme Dvokut pro d.o.o. izvršio je uzorkovanje na lokaciji Vrelo Bosne - fijakersko stajalište. Uzet je kompozitni uzorak.

3 OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU

Tabela 1. Osnovni podaci o mjestu uzorkovanja

Naziv kupca:	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Osnovna djelatnost:	Zaštita i očuvanje izvornih prirodnih vrijednosti (geoloških, hidroloških, bioloških), ambijentalne raznolikosti, obezbjeđivanje nesmetanog odvijanja prirodnih procesa , te nadzor nad provođenjem uslova i mjera zaštite na zaštićenim područjima
ID Broj:	201424050008
Općina i kanton:	Općina Ilidža, Kanton Sarajevo
Broj kolektora putem kojih se otpadna voda upušta u recipijent:	1 (jedan), rijeka Bosna.
Slivno područje u kojem se zagađivač nalazi :	Sliv rijeke Bosne
Naziv glavnog slivog područja:	Sliv rijeke Save
Naziv vodnog područja :	Agencija za vode sliva rijeke Save
Način i svrha zahvatnja vode:	Ne postoji vodozahvat
Koordinate ispusta otpadne vode:	43°49'3.74"N 18°16'21.52"E
Broj zaposlenih:	3 (tri) nadzornika – čuvara prirode
Broj smjena:	Period rada mart-oktobar, samo u dnevnom periodu
Količina uskladištene otpadne vode:	0 m ³
Datum ispitivanja:	14.12.2018.
Datum predhodnog ispitivanja:	12.07.2017.

4 OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA

Izgradnjom fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne kao početak brige o kvalitetu procjednih voda u vodozaštitnoj zoni posebno je izveden tretman otpadnih voda i fekalija sa platoa fijakerskog stajališta. Stoga je nakon preciznog prihvata i kanalisanja otpadnih voda uključeno tretiranje vode do kvaliteta neophodnog da se otpadna voda može kompletno ispustiti u vodotokove.

U sklopu fijakerskog stajališta ugrađen je uređaj za prečišćavanje otpadnih voda - bioprečištač koji se nalazi u sklopu fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne, koji je vrsta vodnog objekta i koji zajedno sa pripadajućim uređajima čini tehničku odnosno tehnološku cjelinu, te služi za zaštitu voda od zagađivanja. Bioprečištač služi za prihvata prve vode, a u slučaju obilnijih padavina putem By passa voda otiče u spremnik i služi za zaštitu voda od zagađivanja.

Uređaj je izrađen kao kompletno plastičan spremnik podijeljen pregradama u pojedinačne tehnološke prostore. Unutar uređaja smješten je sistem za prozračivanje koji se sastoji od sistema za distribuciju zraka, elemenata za proizvodnju sitnih mjehurića zraka i mamut pumpe.

Upotrebljava se za pročišćavanje otpadnih voda nastalih usljed velikih količina fekalnog i urinarnog otpada sa platoa fijakerskog stajališta, kao i oborinskih voda. Konjski izmet se čisti mehanički, a urinarni otpad se pere i preko podužnih rešetaka na stajalištu kanalima vodi do fekalno-kišnog šahta Š1, a zatim ide u bioprečištač - sabirno-poliesterski tank, tj. ispusni šaht i na kraju se ulijeva u potok, odnosno rijeku Bosnu.

Uzimanje uzoraka otpadne vode se radi u cilju određivanja monitoringa oborinskih kišnih i fekalnih voda sa prostora fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne, nakon tretmana u bioprečištaču.

5 ZAKONSKI OKVIRI

Uzorkovanje i ispitivanje kvaliteta (monitoring) otpadnih voda se vrši u skladu sa važećom zakonskom regulativom:

- *Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15),*
- *Dopuna Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 01/16).*

6 KORIŠTENE METODE

6.1 Akreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.1.1. Metode uzorkovanja

Vrsta ispitivanja/mjerenja	Naziv metode	Oznaka standarda
Korverziranje i čuvanje uzoraka vode	Kvalitet vode-Uzorkovanje- Dio 3- Smjernice za čuvanje i rukovanje uzorcima vode	BAS EN ISO 5667-3:2005
Uzorkovanje otpadne vode	Kvalitet vode- Uzorkovanje- Dio 10- Smjernice za uzorkovanje otpadnih voda	BAS ISO 5667-10:2010

Tabela 6.1.2. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Protok	0 - 15 m ³ /s	Hidrometrija - Mjerenje protoka u otvorenim kanalima pomoću hidrometrijskih krila ili plovaka	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura	0 - 50°C	Kvalitet vode - Njemačke standardne metode za analizu vode, otpadnih voda i mulja; fizički i fizičko-hemijski parametri (grupa C); određivanje temperature (C4)	BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost	1 - 13	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS EN ISO 10523:2013
Elektroprovodljivost	0,1 - 199 S/m	Kvalitet vode - Određivanje električne provodljivosti	BAS EN 27888:2002
Rastvoreni kisik	0,01 - 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN 25814:2014
Boja	0 - 500 CoPt skale	Kvalitet vode - Ispitivanje i određivanje boje - Metod C	BAS EN ISO 7887:2013
Miris	n/p	Određivanje mirisa otpadne vode	Interni metod QP-5.04-41
HPK	30 - 700 mg O ₂ /L	Kvalitet vode - Određivanje hemijske potrošnje kisika	BAS ISO 6060:2000
BPK ₅	3 - 6000 mg/L	(BOD _n) - Dio 1: Metoda razblaživanja i sijanja sa dodavanjem alitiouree	BAS EN 1899-1:2002
Ukupne suspendovane materije	> 2 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje suspendovanih čvrstih čestica - Metoda filtriranja kroz filtere od staklenih vlakana	BAS EN 872:2006
Ukupne taložive materije	>0,1 ml/L	Određivanje ukupnih taloživih materija po Imhoff-u	Interni metod QP-5.04-40
Amonijak	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje amonijaka - Dio 1: Ručni spektrometrijski metod	BAS ISO 7150-1:2002
Nitrati	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrata - Dio 3: Spektrometrijska metoda sa sulfosalicilnom kiselinom	BAS ISO 7890-3:2002
Nitriti	> 0,01 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrita spektrofotometrijskom metodom-Aneks D	ISO 15923-1:2013
Nitrogen po Kjeldahu	1 - 1000 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrogena po Kjeldahu - Metoda nakon mineralizacije sa selenom	BAS EN 25663:2000
Ukupni nitrogen	<1000 mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnog nitrogena	Interni metod QP-5.04-42

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Horuzilac, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

Ukupni fosfor	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje fosfora - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom - tačka 8 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
Hloridi	5 - 400 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje klorida - Volumetrijska metoda s srebro nitratom uz kromatni indikator (Mohrova metoda)	BAS ISO 9297:2002	
Sulfati	> 5 mgSO ₄ /L	Kvalitet vode - Određivanje sulfata spektrofotometrijskom metodom - Aneks G	ISO 15923-1:2013	
Test akutne toksičnosti	0 - 100%	Kvalitet vode - Određivanje inhibicije pokretljivosti <i>Daphia magna</i> Straus (Cladocera, Crustacea)	BAS EN ISO 6341:2014	
Ortofosfati	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje ortofosfata - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom - tačka 4 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
TEŠKI METALI	Kobalt	0,1 - 10 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje kobalta, nikla, bakra, cinka, kadmija i olova - Metoda plamene atomske apsorpcione spektrometrije	BAS ISO 8288:2002
	Nikl	0,1 - 10 mg/L		
	Bakar	0,05 - 6 mg/L		
	Cink	0,05 - 2 mg/L		
	Kadmijum	0,02 - 2 mg/L		
	Olovo	0,2 - 10 mg/L		
TEŠKI METALI	Srebro	1 - 10 µg/L	Kvalitet vode - Određivanje elemenata u tragu atomskom apsorpcionom spektroskopijom sa grafitnim pečima	BAS EN ISO 15586:2005
	Aluminijum	6 - 60 µg/L		
	Kadmij	0,4 - 4 µg/L		
	Kobalt	6 - 60 µg/L		
	Hrom	2 - 20 µg/L		
	Bakar	3 - 30 µg/L		
	Željezo	3 - 30 µg/L		
	Mangan	1,5 - 15 µg/L		
	Nikl	7 - 70 µg/L		
	Olovo	10 - 100 µg/L		
	Talijum	6 - 60 µg/L		
	Vanadijum	20 - 200 µg/L		
	Cink	0,5 - 50 µg/L		

6.2 Neakreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.2.1. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Adsorbilni organski halogeni (AOX)	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje adsorbovanih organskih vezanih halogena (AOX)	BAS EN ISO 9562:2006
Ukupni organski ugljik (TOC)	mg/ L	Kvalitet vode -Određivanje ukupnog organskog karbona (TOC)	BAS ISO 8245:2003
Hlor slobodni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Hlor ukupni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Sulfidi	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje sulfida- Fotometrijska metoda metilen-plavim	BAS ISO 10530:2002
Sulfiti	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod
Teško hlapive lipofilne tvari - Ukupna ulja i masti	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje masti i ulja	Interni metod
Ukupne površinski aktivne tvari - deterdženti	mg/ L	Kvalitet vode- određivanje surfaktanata (deterdženata)-Dio 1-Određivanje anionskih surfaktanata mjerenjem indeksa metilenskog plavog (MBA)	ISO 7875-1:2006
Mineralna ulja	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje mineralnih ulja	APHA-AWWA-WEF 2005
Ukupni cjanidi	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnih cijanida- Dio 1	ISO 6703-1:1984
Ukupni fenoli	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod

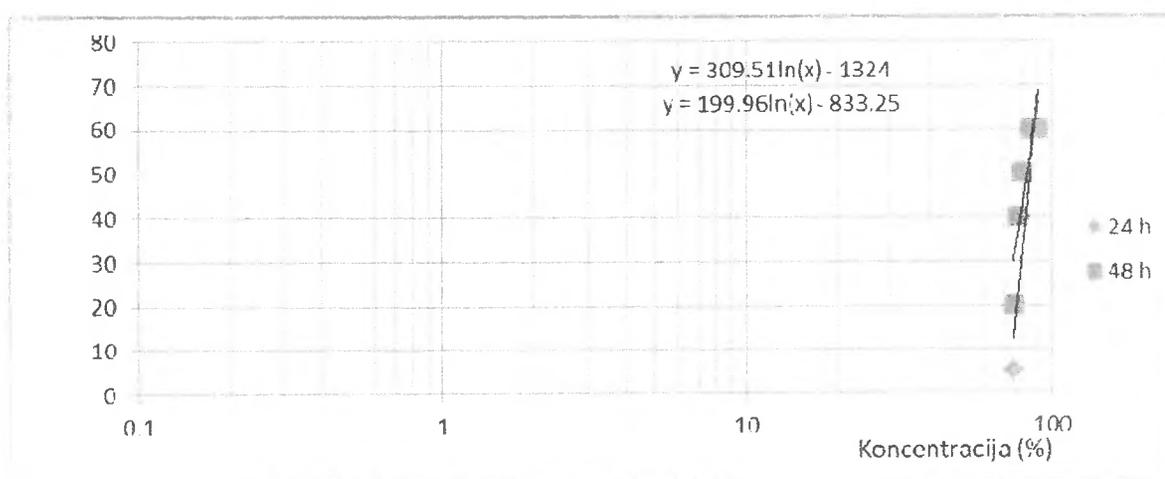
7 REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA

Parametri ispitivanja	Jedinica	Vrelo Bosne - fijakersko stajalište 12/18	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem
Protok	m ³ /dan	1,16	-	-
Temperatura	°C	11,3	30	40
pH vrijednost	/	7,63	6,5 -9,0	6,5 -9,5
Elektroprovodljivost	μS/cm	1.129	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	mgO ₂ /L	5,42	-	-
Boja	Pt Co skala	87	-	-
Miris	n/p	IMA	-	-
HPK	mg O ₂ /L	122,9	125	700
BPK ₅	mg O ₂ /L	24,2	25	250
Ukupne suspendirane materije	mg/L	14,0	35,0	400,0
Ukupne taložive materije	mL/L	0,17	0,5	10,0
Amonijak	mgN/L	2,42	10,0	40,0
Ukupni nitrogen	mgN/L	3,85	15,0	100,0
Ukupni fosfor	mgP/L	1,88	2,0*	5,0
Test toksičnosti (48 EC50) <i>Daphnia magna</i> Straus	% otpadne vode u razblaženju	82,86	> 50	> 50
Specifični parametri u skladu sa predmetnom industrijom				
Hloridi	mgCl/L	18,5	250,0	250,0
Sulfati	mgSO ₄ /L	12,1	200,0	300,0
* Za osjetljiva područja ova vrijednost se smanjuje na 1,0 mg/L.				

8 DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA

Definitivni test											
Vrelo Bosne - fijasersko stajalište 12/18	Kontrola sa destilovanom vodom	Koncentracije %									
		75	77	80	85	90	75	77	80	85	90
		24 h	24 h	24 h	24 h	24 h	48 h	48 h	48 h	48 h	48 h
A	5	5	4	3	2	2	4	3	3	2	2
B	5	5	4	3	2	2	4	3	2	2	2
C	5	4	4	3	2	2	4	3	2	2	2
D	5	5	4	3	2	2	4	3	3	2	2
Broj živih/ukupan broj dafnija	20/20	19/20	16/20	12/20	8/20	8/20	16/20	12/20	10/20	8/20	8/20
% smrtnosti	0	5	20	40	60	60	20	40	50	60	60
24h EC50 = 84,70 %						48h EC50 = 82,86 %					

Graf 9.1. Očitanje toksičnosti sa krive

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

9 KOMENTAR REZULTATA

Prema važećoj zakonskoj regulativi svi ispitani parametri su u okviru dozvoljenih graničnih vrijednosti kako za kriterij ispuštanja otpadnih voda u površinske vode tako i za kriterij ispuštanja otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem.

10 PRILOZI

- Certificati opreme i korištenih etalona
- Šematski prikaz mjesta uzimanja uzoraka

- Kraj izvještaja o ispitivanju -

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location LABORATORIJ

uređaj device Sušilica
Dryer

proizvođač manufacturer Memmert

tip type UNB 200

serijski broj serial number inventarni br.
inventory no.
C208 1259 LD-021/12

podelažvanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
10.07.2018

izveo/la performed by
Dario Jurić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval
24.07.2018

odobrio/la approved by
Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cjelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Mjerač relativne vlage
Measuring instruments for relative humidity

proizvođač manufacturer Testo

tip type Testo 174H

mjerno područje measuring range od from 0 % do to 100 %

serijski broj serial number 36664544

podelažvanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
14.06.2018

izveo/la performed by
Željko Bilušić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval
14.06.2018

odobrio/la approved by
Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cjelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Digitalni termometar
Digital thermometer

proizvođač manufacturer Testo

tip type Testo 174H

mjerno područje measuring range od from -20 °C do to 70 °C

serijski broj serial number 36664544

podelažvanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
14.06.2018

izveo/la performed by
Željko Bilušić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval
14.06.2018

odobrio/la approved by
Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cjelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant LOTRIČ Control d.o.o.
Sv. Leopolda Mandića br. 9, 65000 Mostar

vlasnik owner DVOKUT PRO d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location INSTRUMENTALNA I KALIBRACIONA LABORATORIJA

uređaj device Termoblok
Thermoblock

proizvođač manufacturer J. P. SELECTA

tip type R.A.T.

serijski broj serial number inventarni broj
inventory number
0358932 LD-043/14

podelažvanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter device status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
10.07.2018

izveo/la performed by
Devis Martinčić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval
11.07.2018

odobrio/la approved by
Jure Trušar
vođa područja
head of operation
internally signed
date: 11.07.2018

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cjelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Stakleni tekućinski termometar
Liquid-in-glass thermometer

proizvođač manufacturer AMA

tip type od -35 °C do 50 °C

mjerne područje measuring range od from -15 °C do to 50 °C

serijski broj serial number L1648

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration 16.07.2018

izveo/la performed by Željko Blaušić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval 24.07.2018

odobrio approved by Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant LOTRIČ Control d.o.o.
St. Leopolda Mandića br. 9, 89000 Mostar

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacije location DVOKUT PRD d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Termometar
Thermometer

tip type od 0 °C do 600 °C

mjerne područje measuring range od from 0 °C do to 600 °C

serijski broj serial number 0068866

inventarni broj inventory number LO-063/15

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration 16.07.2018

izveo/la performed by Deves Martinčić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval 20.07.2018

odobrio approved by Jure Thaler
vodja područja
head of operation

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Stakleni živin termometar
Glass mercury thermometer

proizvođač manufacturer Precision

tip type od 0 °C do 100 °C

mjerne područje measuring range od from 0 °C do to 100 °C

serijski broj serial number 3977

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration 16.07.2018

izveo/la performed by Željko Blaušić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval 24.07.2018

odobrio approved by Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Stakleni tekućinski termometar
Liquid-in-glass thermometer

proizvođač manufacturer Inios

tip type od 0 °C do 100 °C

mjerne područje measuring range od from 0 °C do to 100 °C

serijski broj serial number S 607-78

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration 16.07.2018

izveo/la performed by Željko Blaušić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval 24.07.2018

odobrio approved by Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/appl. cant. DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik/owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija/location LABORATORIJ

odjel/section VAGADNA

mjerilo/measure Neautomatska vaga - analitička
Non-automatic weighing instrument - analytical scale
proizvođač/manufacture Ohaus
tip/type Adventurer Pro AV114
mjerno područje/measuring range od from 10 mg do to 110 g
serijski broj/serial number 8728426734 inventarni br./inventory no. LO-017/07

podešavanje/adjustment je bilo izvedeno/was performed rezultat/result zadovoljava/meets
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measure status before calibration. Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije/date of calibration 10.07.2018 datum odobrenja/date of approval 24.07.2018
izveo/la performed by Dario Jurić interno digitalno potpisano/ internally digitally signed odobrio/ approved by Bojan Jozic rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjnost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/appl. cant. DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik/owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija/location LABORATORIJ

mjerilo/measure Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A
proizvođač/manufacture ACCUBIOTECH Co., Ltd.
tip/type SUREPETTE 100 1000 ul

mjerno područje/measuring range od from 100 µl do to 1000 µl
serijski broj/serial number 46771 inventarni br./inventory no. LO-04174

2D kod
2D code on sample
0098528

podešavanje/adjustment je bilo izvedeno/was performed rezultat/result zadovoljava/meets
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measure status before calibration. Details are given in chapter measurement results.

2D kod
2D code on sample
0098528

datum kalibracije/date of calibration 17.07.2018 datum odobrenja/date of approval 17.07.2018
izveo/la performed by Bojan Jozic interno digitalno potpisano/ internally digitally signed odobrio/ approved by Mario Sopta direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjnost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/appl. cant. DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik/owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija/location LABORATORIJ

mjerilo/measure Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A
proizvođač/manufacture ACCUBIOTECH Co., Ltd.
tip/type SUREPETTE 10 100 ul

mjerno područje/measuring range od from 10 µl do to 100 µl
serijski broj/serial number RS1713 inventarni br./inventory no. LO-040/14

2D kod
2D code on sample
0052193

podešavanje/adjustment nije bilo izvedeno/was not performed rezultat/result zadovoljava/meets
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measure status before calibration. Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije/date of calibration 17.07.2018 datum odobrenja/date of approval 17.07.2018
izveo/la performed by Bojan Jozic interno digitalno potpisano/ internally digitally signed odobrio/ approved by Mario Sopta direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjnost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/appl. cant. DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik/owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija/location LABORATORIJ

mjerilo/measure Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A
proizvođač/manufacture ACCUBIOTECH Co., Ltd.
tip/type SUREPETTE 0.5 10 ul

mjerno područje/measuring range od from 0.5 µl do to 10 µl
serijski broj/serial number 58193 inventarni br./inventory no. LO-039/16

2D kod
2D code on sample
0052192

podešavanje/adjustment nije bilo izvedeno/was not performed rezultat/result zadovoljava/meets
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measure status before calibration. Details are given in chapter measurement results.

2D kod
2D code on sample
0052192

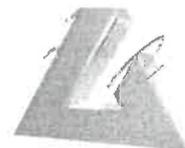
datum kalibracije/date of calibration 17.07.2018 datum odobrenja/date of approval 17.07.2018
izveo/la performed by Bojan Jozic interno digitalno potpisano/ internally digitally signed odobrio/ approved by Mario Sopta direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjnost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

Kantonalna javna ustanova za zaštićena područja
Branilaca Sarajeva br.28/1
71 000 Sarajevo
BiH

Dopis broj: D-365-S5/18

Poslano: inakom, teletom, poštom

Sarajevo, 21.12.2018.godine

Predmet: Dostava Izvještaja

Poštovani,

Dostavljamo Vam dva primjerka Izvještaja o rezultatima ispitivanja kvaliteta (monitoring) tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu „Vrelo Bosne-fijakersko stajalište“ rađen u mjesecu decembru 2018. godine.

Prema važećoj zakonskoj regulativi Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15) jedan primjerak svakog izvještaja ste dužni poslati nadležnoj Agenciji za vode oblasnog područja sliva rijeke Save. Ukoliko imate neke primjedbe ili sugestije na Izvještaj molimo Vas da ih uputite u što kraćem roku.

Izvještaj za agenciju dostaviti na sljedeću adresu:
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Hamdije Čemerlića 39 A
71 000 Sarajevo
BiH

Primjerak izvještaja bez uveza i korica dostaviti nadležnoj Agenciji. S obzirom da je Agencija zahtijevala dostavu izvještaja u takvoj formi, molimo da im isti i dostavite.

Uz izvještaj Vam dostavljamo i fakturu.

Samira Hadžirešić

 DVOKUT: 80

Branilaca Sarajeva
71 000 Sarajevo

BiH

Tel: 061 421 22 11

Fax: 061 421 22 12

E-mail: info@dvokut.com

Web: www.dvokut.com

Broj: 07-2-04-10/18
Sarajevo, 21.12.2018. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Ulica: Hamdije Čemerlića 39a
71 000 Sarajevo, BiH

PREDMET: Dostava Izvještaja o ispitivanju kvaliteta (monitoring) otpadnih voda na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“

Prema važećoj zakonskoj regulativi Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 101/15, 01/16). Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja, dužna je dostaviti Vam jedan primjerak Izvještaja o ispitivanju kvaliteta (monitoring) otpadnih voda na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, lokalitet fijakersko stajalište Vrelo Bosne. Uzorkovanje otpadne vode izvršeno je dana 14.12.2018. godine.

Na osnovu prethodno navedenog u prilogu Vam dostavljamo jedan primjerak Izvještaja bez uveza i korica.

S poštovanjem,

DIREKTOR

mr. sci. Osman Delić

Dostavljeno:

- naslovu;
- u spis predmeta;

POTVRDA O PRIJEMU POŠILJKE

Priloga za uplatu otpremne naknade

Prijemni broj pošiljke

RW352792039BA

Popunjava pošiljalac							
ADRESA PRIMAoca							
Ime/Neziv <i>Agencija za vodno podizanje male Save</i>							
Ulica <i>Hamdije Demerlića 399</i>							
Poštanski broj i naziv mjesta <i>71000 Sarajevo</i>							
Zemlja <i>BiH</i>	<table border="1"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Popunjava radnik pošte</td> </tr> <tr> <td>Mas</td> <td><i>907 9</i></td> </tr> <tr> <td>Poštara</td> <td><i>300 KM</i></td> </tr> </table>	Popunjava radnik pošte		Mas	<i>907 9</i>	Poštara	<i>300 KM</i>
Popunjava radnik pošte							
Mas	<i>907 9</i>						
Poštara	<i>300 KM</i>						
POSEBNE USLUGE							
☐ Avionom	Vrijednost KM						
☐ Hitno	Iznos otkupnine KM						
☐ Sa povratnicom	KM						
Potvrđujem da je označena stvarna vrijednost pošiljke Potpis pošiljalca _____ Potpis radnika pošte _____							

Napomena: Nepotrebno precrtati

Na osnovu provedenog postupka direktonog sporazuma shodno članu 90. Zakona o javnim nabavkama („S glasnik BiH“, broj 39/14) i članu 8. tačka b) Pravilnika o postupku direktnog sporazuma broj: 27-2U.O./15 o 29.01.2015. godine, a u skladu sa odredbama Zakona o obligacijskim odnosima („Službeni list RBiH“, br. 2/93, 13/93 i „Službene novine Federacije BiH“ br. 13/94 i 42/11) u Sarajevu, z a k l j u č u j e s e

UGOVOR

o vršenju usluga monitoringa otpadnih voda na zaštićenim prirodnim područjima (Zaštićeni pejzaž „Bijambare“ i Spomenik prirode „Vrelo Bosne“)

iz m e đ u

1. **KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA**, sa sjedištem ul. Branilac Sarajeva 28, 71 000 Sarajevo, ID broj _____, a koju zastupa direktor mr. sci. Osman Delić (daljem tekstu: **Naručilac usluga**) i
2. **DVOKUT PRO D.O.O. SARAJEVO**, sa sjedištem ul. Avde Hume br.11, 71 000 Sarajevo, ID broj _____, PDV-broj: _____ račun broj: _____ otvoren kod UniCred Banke d.d. kojeg zastupa direktorica Tabaković –Ćurin Alma, (u daljem tekstu: **Izvršilac usluga**)

I - PREDMET UGOVORA

Član 1.

Predmet ovog ugovora je vršenje usluga monitoringa otpadnih voda na sljedeći način:

- Uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda : 1x godišnje na lokalitetima Vrelo Bosne i
- Uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda : 2x godišnje na lokalitetu Bijambare.

II – CIJENA

Član 2.

Pojedinačne cijene usluga su:

Red. br	Naziv/vrsta usluge	Količina ispusta/lokacija	Jedinična cijena KM	Ukupna cijena za godinu KM
1.	Ispitivanja kvaliteta otpadnih oborinskih otpadnih voda – Vrelo Bosne (fijakersko stajalište	1 ispust Vrelo Bosne	200,00 KM	200,00 KM
2.	Ispitivanje kvaliteta otpadnih oborinskih otpadnih voda (monitoring) - Bijambare	1 ispust Bijambare 2 puta godišnje	200,00 KM	400,00 KM

Ukupna cijena iznosi 600,00 KM bez PDV-a, a sa uračunatim PDV-om iznosi 702,00 KM.

III – NAČIN PLAĆANJA

Član 3.

Plaćanje će se izvršiti na račun Izvršioca usluga broj: 3383202250277886 otvoren kod UniCredit Banke d.d. prije dostave Izvještaja.

IV- OBAVEZE IZVRŠIOCA USLUGA

Član 4.

Izvršilac usluga se obavezuje da će:

- izvršiti jedan monitoring otpadnih voda na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, tačnije na lokalitetu početnog fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne a na osnovu prethodno upućenog zahtjeva od strane Naručioca usluga i
- izvršiti dva monitoringa otpadnih voda na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, a na osnovu prethodno upućenog zahtjeva od strane Naručioca usluga;
- dostaviti Izvještaj o monitoringu otpadnih voda u dovoljnom broju primjeraka koji je propisan Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda na okoliš i sisteme javne kanalizacije.

V- OBAVEZE NARUČIOCA USLUGA

Član 5.

Naručilac usluga se obavezuje da će:

- za pojedinačne usluge dostaviti pojedinačne zahtjeve,
- kao kontakt osobe za ispred Naručioca imenovati Amelu Sadiković stručnog saradnika za zaštitu prirode,
- platiti usluge u roku od 60 dana a nakon ispostavljanja pojedinačnih faktura.

VI-OSTALA PITANJA

Član 6.

Svaka promjena ugovornih odredbi povlači sa sobom sklapanje aneksa ugovora.

Član 7.

Ugovorne strane mogu otkazati ovaj Ugovor pismenim putem.

Ugovor se smatra otkazanim u roku od 30 dana od dana prijema pismenog Obavještenja o otkazu Ugovora.

Član 8.

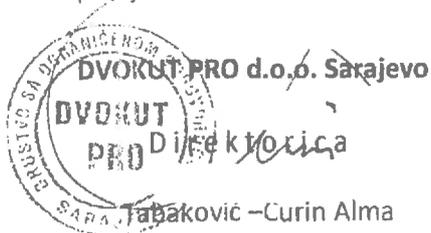
U slučaju eventualnih sporova mjesno je nadležan Sud u Sarajevu.

Član 9.

Ugovorne strane su saglasne da za sva ostala pitanja koja nisu regulirana ovim Ugovorom važe odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

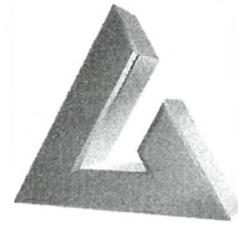
Član 10.

Ovaj ugovor sačinjen je u 4 (četiri) istovjetnih primjeraka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (dva) primjerka.

Brcj: U-009-33/18
Sarajevo, 14.02.2018. godine

Broj: 07-2-08/18
Sarajevo, 01.02.2018. godine

Juni, 2019.

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Na lokalitetu: „Bijambare - Zaštićeni pejzaž“

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena
prirodna područja

Izveštaj broj: IV-131-V1/19

1. OPŠTI PODACI

1.1. Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji

Naziv: Dvokut pro. Laboratorija za arhitektonsku fiziku i zaštitu okoliša
Adresa: Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
Telefon: + 387 33 447 875
Faks: + 387 33 447 881
E-mail: dvokut@bih.net.ba
Osoba za kontakt: Vanja Ćurin

Izveštaj izradila: Potpis :
Adisa Huseinović

Izveštaj odobrio: Potpis :
Vanja Ćurin

Analize izvršila: Potpis :
Adisa Huseinović

1.2. Opšti podaci o operateru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja

Naziv: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Adresa: Branilaca Sarajeva broj 28/1
Telefon: 033/201-112
Faks: 033/201-112
E-mail: amela.silajdzic@zppks.ba
Osoba za kontakt: Amela Sadiković

SADRŽAJ

1	OPŠTI PODACI.....	2
1.1	Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji.....	2
1.2	Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja.....	2
2	MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA.....	4
3	OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU.....	4
4	OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA.....	5
5	ZAKONSKI OKVIRI.....	7
6	KORIŠTENE METODE.....	7
6.1	Akreditirane metode ispitivanja.....	7
6.2	Neakreditirane metode ispitivanja.....	9
7	REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA.....	10
8	DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA.....	11
9	KOMENTAR REZULTATA.....	12
10	PRILOZI.....	12

2 MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA

Dana 26.06.2019. godine stručni tim firme Dvokut pro d.o.o. izvršio je uzorkovanje na lokaciji Bijambare – Zaštićeni pejzaž. Uzet je kompozitni uzorak.

3 OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU

Tabela 1. Osnovni podaci o mjestu uzorkovanja

Naziv kupca:	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Osnovna djelatnost:	Zaštita i očuvanje izvornih prirodnih vrijednosti (geoloških, hidroloških, bioloških), ambijentalne raznolikosti, obezbjeđivanje nesmetanog odvijanja prirodnih procesa, te nadzor nad provođenjem uslova i mjera zaštite na zaštićenim područjima
ID Broj:	201424050008
Lokacija:	Bijambare - Ilijaš
Općina i kanton:	Opština Ilijaš – Kanton Sarajevo
Broj kolektora putem kojih se otpadna voda upušta u recipijent:	1 (jedan), recipijent površinske vode
Slivno područje u kojem se zagađivač nalazi:	Sliv rijeke Bosne
Naziv glavnog slivog područja:	Sliv rijeke Save
Naziv vodnog područja:	Agencija za vode sliva rijeke Save
Način i svrha zahvatnja vode:	Vlastiti vodozahvat
Koordinate ispusta otpadne vode:	44.093383 18.50349
Broj zaposlenih:	7 (sedam)
Broj smjena:	Četvorbrigadni sistem, jedan čuvar tokom 24 h
Količina uskladištene otpadne vode:	Septička jama zapremine 30.00m ³ . Ukopani rezervoar za sanitarnu vodu zapremina 5,00m ³
Minimalna, srednja i maksimalna potrošnja pitke i tehnološke vode (l/s)	-
Minimalna, srednja i maksimalna ispuštene otpadne vode m ³ /dan	3,94 l/s, količina otpadne vode zavisi od broja posjetilaca, koji varira po mjesecima u toku godine
Datum ispitivanja:	28.06.2019.
Datum predhodnog ispitivanja:	18.07.2018.

4 OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA

SBR REG 40 PE je uređaj za biološko prečišćavanje sanitarno – fekalnih otpadnih voda sa aeracijom (prozračivanjem) na bazi aktivnog mulja.

Osnovni koncept sastoji se od prikupljanja otpadnih voda iz objekta edukaciono – informacionog centra i vanjskog WC-a, njihovo upuštanje u postojeći septik, iz kojeg se otpadna voda prebacuje u uređaj za prečišćavanje otpadnih voda. Otpadna voda iz kuhinje prvo prolazi mastolov, u kojem se odvaja masnoća, a potom zajedno sa ostalom vodom iz objekta se vodi u septičku jamu. Voda iz vanjske česme sa dva istočna mjesta se direktno odvodi u kontrolni šaht, s tim da se i ova voda provodi kroz mastolov radi odstranjenja masti. Dva mastolova, jedan na izlazu iz kuhinje i drugi na odvodu vode od vanjske česme.

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode uključuje:

- mehaničku komoru
- biološku komoru

Mastolovi

Za odstranjenje ulja i masti iz otpadne vode sa vanjske česme i kuhinje ugrađena su dva mastolova, jedan na vodu iz kuhinje i drugi na vodu iz vanjske česme, kapaciteta po 1,0 L/s.

Dva voda su potpuno razdvojena, tako da vod iz vanjske česme odvodi vodu u kontrolni šaht, dok drugi vod odvodi otpadu vodu u septik, koja dalje ide u biološki uređaj.

Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda SBR_REG 40 - modificiran

Komunalne otpadne vode se sakupljaju u odvojenu kanalizaciju koje se vode u SBR_REG 40. Uređaj je projektovan prema normi BAS EN 12566-3. Posuda u kojoj se vrši proces čišćenja je izrađen od armiranog poliestera.

Uređaj je modificiran na način da se postojeća septička jama modificira u mehaničku komoru tako što se ubaci pumpa koja prebacuje otpadnu vodu u biološku komoru.

Kapacitet uređaja za prečišćavanje otpadnih voda

Ulazni podaci

- broj ES → 40
- specifična potrošnja vode otpadne vode (dnevno) → 150 lit / ES, dan

U tehničkom opisu se predviđa potrošnja vode 150 l na ES / dan.

- dnevna količina otpadne vode: 6 m³
- volumen biološke komore; 8,3 m³

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode uključuje:

- mehaničku komoru
- biološku komoru

U samostalnoj jedinici SBR otpadna voda teče u mehanički dio (septičku jamu) uređaja u kome se veće čestice talože. Voda zatim otiče u bazen za oživljavanje (biološka komora) u kome se odvija prozračivanje odakle pročišćena voda otiče dalje u prostor za poniranje u tlo ili u otvorene vode.

SBR REG 40 prečisti na dan ukupno 6 m³, ima četiri ciklusa prečišćavanja, što daje 1,5 m³ otpadne vode po jednom ciklusu.

Mehanički komora

U mehaničku komoru (septičku jamu) dotiče otpadna voda, gdje se na dno talože veće nečistoće. Tu se voda određeno vrijeme zadrži i preko pumpi prepumpa u biološku komoru.

Biološka komora

Tehnologija uređaja SBR_REG 40 se zasniva na principu biološkog čišćenja otpadne vode sa lebdećom biomasom, pri kojoj se mikroorganizmi, koji se stvaraju biološkom razgradnjom organskih tvari i drugih primjesa u otpadnoj vodi, nalaze u suspenziji. Bakterijska skupina za svoj rast koristi nečistoće iz otpadne vode i kisik, rastopljena organska tvar se pretvara u nataloženi i mineralizirani oblik i otpadna voda se na takav način biološki očisti.

Tu se odvija biološko čišćenje otpadne vode ponavljajući vremenske cikluse, koji se prilagođavaju s obzirom na opterećenje uređaja. Ciklus je sastavljen iz više faza :

- punjenje biološke komore (pumpanje otpadne vode iz mehaničkoga stupnja pomoću potopne pumpe),
- miješanje bez aeracije omogućava, da otpadna voda dođe u kontakt sa aktivnim blatom i počne proces denitrifikacije,
- prozračivanje (odstranjivanje organskog zagađenja)
- sedimentacija i bistrenje,
- izlaz očišćene vode.

Iz puhalo se u membranski zračnik dovodi kisik u otpadnu vodu, koji se regulira sa sondom za kisik. U bazen se dovodi primjerena količina kisika, tako je otpadna voda u stalnom gibanju, što omogućava držanje raspršene biomase u lebdećem stanju. Po fazi sedimentacije se očišćena voda s pomoću plovka prepumpa na izlaz. U reaktoru uvijek ostane dio aktivnoga blata, koji osigurava sljedeće prečišćavanje otpadne vode, koja pritječe u reaktor. U reaktor dolazi 1/3 otpadne vode, 2/3 reaktora je uvijek napunjeno sa suspenzijom vode i aktivnoga blata.

Kada je u sistem doveden kisik, počinju se stvarati aerobni uslovi potrebni za normalan život mikroorganizama. Pri aerobnim uslovima koncentracija kisika je iznad 1 mg/l i ovisna je od intenziteta prozračivanja, koncentracije mikroorganizama, temperature i sastava vode. Kod tih uslova počinje nitrifikacija i denitrifikacija. Nitrifikacija je dvostepena biohemijska reakcija, gdje amonijev ion (NH_4^+) oksidira u nitrit (NO_2) i zatim u nitrat (NO_3). Proces počinje uz pomoć nitrifikacijskih bakterija.

Koncentracija rastopljenog kisika kod anoksičnih uslova je ispod 0,5 mg/l. Sistem se ne prozračuje jer izvor kisika je u nitritu i nitratu. Kod tih uslova i pri temperature vode iznad 12°C počinje denitrifikacija. Denitrifikacija je proces kod kojeg počinje redukcija nitrata u nitrit i nitrita u gasoviti nitrogen uz pomoć bakterija. Za denitrifikaciju se potroši nitrat i nitrit koji u vodenome okolišu prouzrokuje eutrofikaciju, ispušta pa se dobije molekularni nitrogen, koji nema štetnosti za okoliš.

Nitrifikacija i denitrifikacija je biološko odstranjivanje nitrogenovih spojeva iz otpadne vode i dvostepeni proces. Oba procesa, nitrifikacija i denitrifikacija, se kod određenih uslova izvode uz pomoć mikroorganizama.

Postojeće stanje

U zoni I - Nukleus centra sanacijom objekta i uređenjem prostora izgrađeni su slijedeći sadržaji, a koji su direktno vezani za produkciju otpadnih voda:

- Centralni edukaciono-informacioni objekat spratnosti P+2 sa dvije sale kapaciteta 2x15 mjesta, dvije ostave i dvije kancelarije na spratovima, dok je u prizemlju restoran kapaciteta 20 mjesta. Po etažma su sanitarni čvorovi sa ukupno četiri WC-a, jednom tuš kadom i dva umivaonika.
- Vanjski mokri čvor sa tri WC-a i dva umivaonika.
- Vanjska česma sa dva istočna mjesta.
- Dvokomorna septička jama zapremine 30,00 m³.
- Ukopani rezervoar za sanitarnu vodu zapremine 5,00 m³ sa podstanicom za osiguranje pritiska

Okolo objekta su uređene travnate i zemljane površine za šetnice i dječja igrališta. Pored centralnog objekta su i terase za odmor, klupe i natkriveni prostor za roštilj.

5 ZAKONSKI OKVIRI

Uzorkovanje i ispitivanje kvaliteta (monitoring) otpadnih voda se vrši u skladu sa važećom zakonskom regulativom:

- Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15).
- Dopuna Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 01/16).

6 KORIŠTENE METODE

6.1 Akreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.1.1. Metode uzorkovanja

Vrsta ispitivanja/mjerenja	Naziv metode	Oznaka standarda
Konzerviranje i čuvanje uzoraka vode	Kvalitet vode-Uzorkovanje- Dio 3- Smjernice za čuvanje i rukovanje uzorcima vode	BAS EN ISO 5667-3:2005
Uzorkovanje otpadne vode	Kvalitet vode- Uzorkovanje- Dio 10- Smjernice za uzorkovanje otpadnih voda	BAS ISO 5667-10:2010

Tabela 6.1.2. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Protok	0 - 15 m ³ /s	Hidrometrija - Mjerenje protoka u otvorenim kanalima pomoću hidrometrijskih krila ili plovaka	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura	0 - 50°C	Kvalitet vode - Njemačke standardne metode za analizu vode, otpadnih voda i mulja; fizički i fizičko-hemijski parametri (grupa C); određivanje temperature (C4)	BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost	1 - 13	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS EN ISO 10523:2013
Boja	0 - 500 CoPt skale	Kvalitet vode - Ispitivanje i određivanje boje - Metod C	BAS EN ISO 7887:2013
Rastvoreni kisik	0,01 - 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN 5814:2014
BPK ₅	3 - 6000 mg/L	(BOD _n) - Dio 1: Metoda razblaživanja i sisanja sa dodavanjem alitiouree	BAS EN 1899-1:2002
HPK	30 - 700 mg O ₂ /L	Kvalitet vode - Određivanje hemijske potrošnje kisika	BAS ISO 6060:2000
Ukupne suspendovane materije	> 2 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje suspendovanih čvrstih čestica - Metoda filtriranja kroz filtere od staklenih vlakana	BAS EN 872:2006
Elektroprovodljivost	0,1 - 199 S/m	Kvalitet vode - Određivanje električne provodljivosti	BAS EN 27888:2002

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPALINILNOG VODA
 (Kvaliteta): Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

Amonijak	0,01 – 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje amonijaka - Dio 1: Ručni spektrometrijski metod	BAS ISO 7150-1:2002	
Ukupni fosfor	0,005 – 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje fosfora - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom - tačka 8 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
Test akutne toksičnosti	0 – 100%	Kvalitet vode - Određivanje inhibicije pokretljivosti Daphia magna Straus (Cladocera, Crustacea)	BAS EN ISO 6341:2014	
Ukupni alkalitet	>0,4 mmol/L	Kvalitet vode - Određivanje alkaliteta - Dio 1: Određivanje ukupnog i kompozitnog alkaliteta	BAS EN ISO 9963-1:2000	
Hloridi	5 – 400 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje klorida - Volumetrijska metoda s srebro nitratom uz kromatni indikator (Mohrova metoda)	BAS ISO 9297:2002	
Sulfati	> 5 mgSO ₄ /L	Kvalitet vode - Određivanje sulfata spektrofotometrijskom metodom - Aneks G	ISO 15923-1:2013	
Nitriti	> 0,01 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrita spektrofotometrijskom metodom - Aneks D	ISO 15923-1:2013	
Nitrati	0,01 – 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrata - Dio 3: Spektrometrijska metoda sa sulfosalicilnom kiselinom	BAS ISO 7890-3:2002	
Nitrogen po Kjeldahu	1 – 1000 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrogena po Kjeldahu - Metoda nakon mineralizacije sa selenom	BAS EN 25663:2000	
Ortofosfati	0,005 – 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje ortofosfata - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom - tačka 4 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
TEŠKI METALI	Kobalt	0,1 – 10 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje kobalta, nikla, bakra, cinka, kadmija i olova - Metoda plamene atomske apsorpcione spektrometrije	BAS ISO 8288:2002
	Nikl	0,1 – 10 mg/L		
	Bakar	0,05 – 6 mg/L		
	Cink	0,05 – 2 mg/L		
	Kadmijum	0,02 – 2 mg/L		
LAKI METALI	Olovo	0,2 – 10 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje elemenata u tragu atomskom apsorpcionom spektroskopijom sa grafitnim pećima	BAS EN ISO 15586:2005
	Srebro	1 – 10 µg/L		
	Aluminijum	6 – 60 µg/L		
	Kadmij	0,4 – 4 µg/L		
	Kobalt	6 – 60 µg/L		
	Hrom	2 – 20 µg/L		
	Bakar	3 – 30 µg/L		
	Željezo	3 – 30 µg/L		
	Mangan	1,5 – 15 µg/L		
	Nikl	7 – 70 µg/L		
	Olovo	10 – 100 µg/L		
	Talijum	6 – 60 µg/L		
	Vanadijum	20 – 200 µg/L		
Cink	0,5 – 50 µg/L			

6.2 Neakreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.2.1. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
pH vrijednost	2-12	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS ISO 10523:2013
Rastvoreni kisik	0,01 - 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN ISO 5814:2014
Miris		Kvalitet vode - Određivanje broja praga mirisa i broja praga okusa	BAS EN 1622:2008
Taložive materije	mL/L	Kvalitet vode - Određivanje taloživih materija u vodi	Interni metod
Adsorbilni organski halogeni (AOX)	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje adsorbovanih organskih vezanih halogena (AOX)	BAS EN ISO 9562:2006
Ukupni organski ugljik, (TOC)	mg/ L	Kvalitet vode -Određivanje ukupnog organskog karbona (TOC)	BAS ISO 8245:2003
Hlor slobodni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393- 1:2003 -
Hlor ukupni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393- 1:2003 -
Sulfidi	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje sulfida- Fotometrijska metoda sa metilen-plavim	BAS ISO 10530:2002
Sulfiti	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod
Teško hlapive lipofilne tvari - Ukupna ulja i masti	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje masti i ulja	Interni metod
Ukupne površinski aktivne tvari - deterdženti	mg/ L	Kvalitet vode- određivanje surfaktanata (deterdženata)-Dio 1-Određivanje anionskih surfaktanata mjerenjem indeksa metilenskog plavog (MBA)	ISO 7875-1:2006
Mineralna ulja	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje mineralnih ulja	APHA-AWWA-WEF 2005
Ukupni cijanidi	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnih cijanida- Dio 1	ISO 6703-1:1984
Ukupni nitrogen	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnog nitrogena	Interni metod
Ukupni fenoli	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod

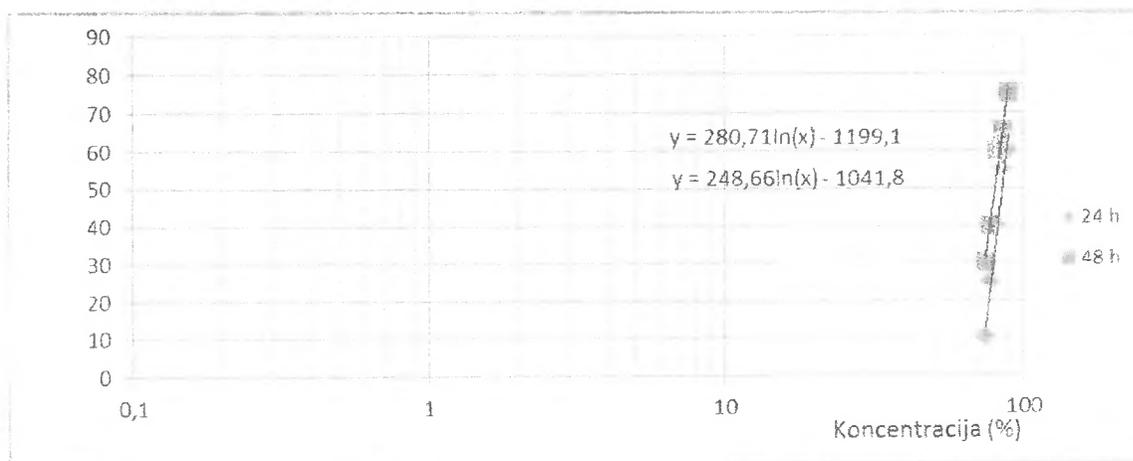
7. REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA

Parametri ispitivanja	Jedinica	Bijambare-06/19	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem
Protok	m ³ /dan	6,0	-	-
Temperatura	°C	17,9	30	40
pH vrijednost	/	7,72	6,5 -9,0	6,5 -9,5
Elektroprovodljivost	μS/cm	982	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	mgO ₂ /L	2,99	-	-
Boja	Pt Co skala	492,7	-	-
Miris	n/p	IMA	-	-
HPK	mg O ₂ /L	122,9	125	700
BPK ₅	mg O ₂ /L	22,94	25	250
Ukupne suspendirane materije	mg/L	32,0	35,0	400,0
Ukupne taložive materije	mL/L	0,35	0,5	10,0
Amonijak	mgN/L	10,0	10,0	40,0
Ukupni nitrogen	mgN/L	12,21	15,0	100,0
Ukupni fosfor	mgP/L	0,85	2,0*	5,0
Test toksičnosti (48 EC50) <i>Daphnia magna</i> Straus	% otpadne vode u razblaženju	80,72	> 50	> 50
Specifični parametri u skladu sa predmetnom industrijom				
Hloridi	mgCl/L	62,4	250,0	250,0
Sulfati	mgSO ₄ /L	46,57	200,0	300,0
Ukupna ulja i masti	mg/L	1,03	20	100
Mineralna ulja	mg/l	<0,001	10,0	20,0
Ukupne površinske aktivne tvari (deterdženti i dr.)	mg/L	0,14	1,0	10,0
* Za osjetljiva područja ova vrijednost se smanjuje na 1,0 mg/L.				

B DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA

Definitivni test											
Bijambare-06/19	Kontrola sa destilovanom vodom	Koncentracije %									
		75	78	80	85	90	75	78	80	85	90
		24h	24h	24h	24h	24h	48h	48h	48h	48h	48h
A	5	5	4	3	2	2	4	3	2	1	1
B	5	4	3	3	3	2	3	3	2	2	1
C	5	5	4	3	2	2	4	3	2	2	2
D	5	4	4	3	2	2	3	3	2	2	1
Broj živih/ukupan broj dafnija	20/20	18/20	15/20	12/20	9/20	8/20	14/20	12/20	8/20	7/20	5/20
% smrtnosti	0	10	25	40	55	60	30	40	60	65	75
24h EC50= 85,61 %						48h EC50= 80,72 %					

Graf 8.1. Očitanje toksičnosti sa krive

9 KOMENTAR REZULTATA

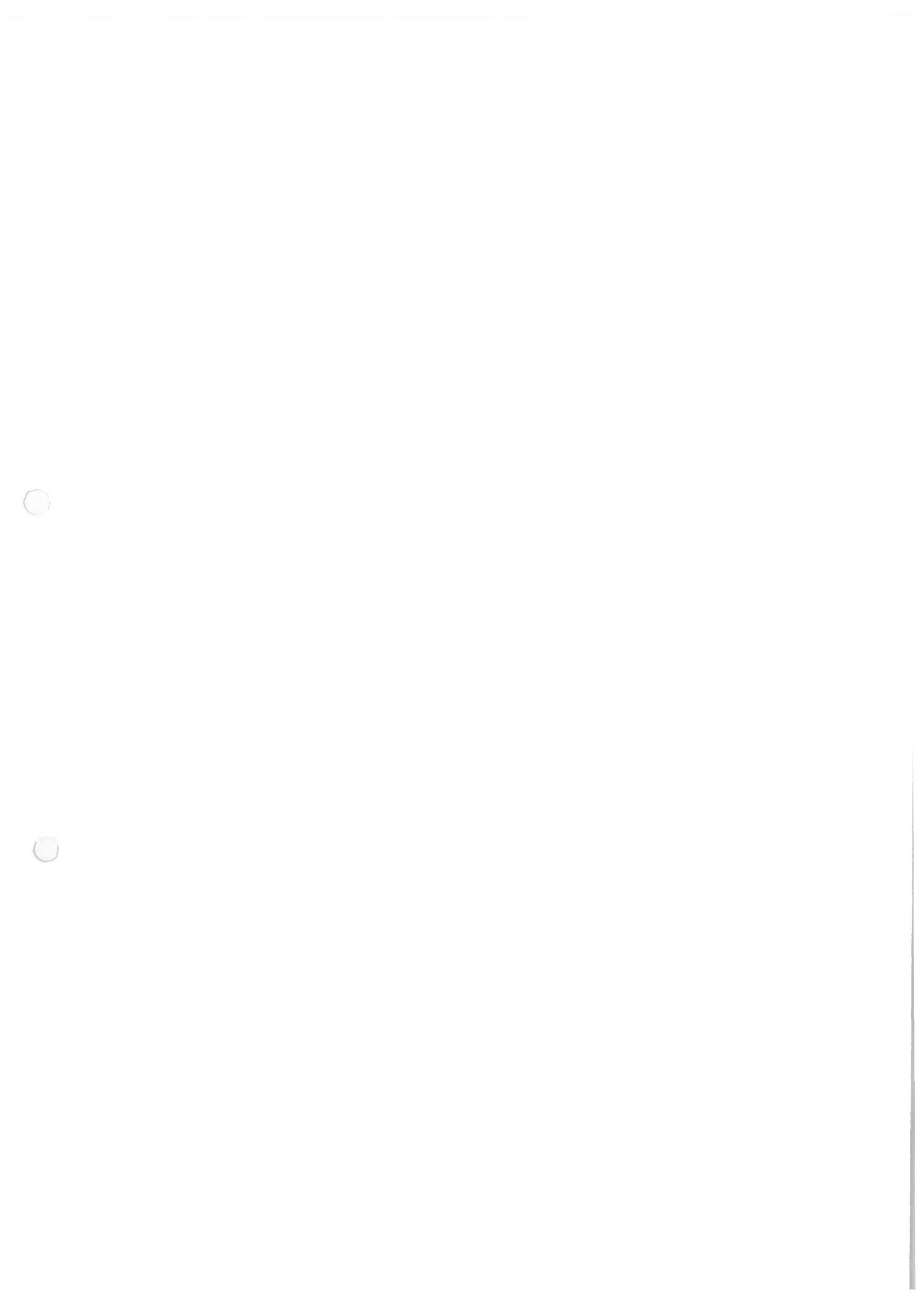
Prema važećoj zakonskoj regulativi svi izmjereni pokazatelji su u okviru dozvoljenih graničnih vrijednosti za kriterij ispuštanja otpadnih voda u površinske vode.

10 PRILOGI

- Certificati opreme i korištenih etalona
- Šematski prikaz mjesta uzimanja uzoraka

- Kraj izvještaja o ispitivanju -

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik/owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija/location: LABORATORIJ

uređaj/device: Sušilica
Dryer
proizvođač/manufacturer: Memmert
tip/type: UNB 200
serijski broj/serial number: inventarni br./inventory no.
C208.1259 LD-021/12

podešavanje/adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernika prije kalibracije.
Details are given in chapter: device status before calibration.

datum kalibracije/date of calibration: 10.07.2018
datum odobrenja/date of approval: 24.07.2018
izveo/la performed by: Dario Jurić
internally digitally signed
odobrio/la approved by: Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpis može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik/owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo/measure: Mjerač relativne vlage
Measuring instruments for relative humidity
proizvođač/manufacturer: Testo
tip/type: Testo 174H
mjerno područje/measuring range: od from: 0 % do to: 100 %
serijski broj/serial number: 36644544

podešavanje/adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernika prije kalibracije.
Details are given in chapter: measure status before calibration.

datum kalibracije/date of calibration: 14.06.2018
datum odobrenja/date of approval: 14.06.2018
izveo/la performed by: Željko Blušić
internally digitally signed
odobrio/la approved by: Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpis može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik/owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo/measure: Digitalni termometar
Digital thermometer
proizvođač/manufacturer: Testo
tip/type: Testo 174H
mjerno područje/measuring range: od from: -20 °C do to: 70 °C
serijski broj/serial number: 36644544

podešavanje/adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernika prije kalibracije.
Details are given in chapter: measure status before calibration.

datum kalibracije/date of calibration: 14.06.2018
datum odobrenja/date of approval: 14.06.2018
izveo/la performed by: Željko Blušić
internally digitally signed
odobrio/la approved by: Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpis može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilac/applicant: LOTRIČ Control d.o.o.
Sv. Leopolda Mandića br. 9, 88000 Mostar
vlasnik/owner: DVOKUT PRO d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija/location: INSTRUMENTALNA I ANALITIČKA LABORATORIJA

uređaj/device: Termoblok
Thermoblock
proizvođač/manufacturer: J. P. SELECTA
tip/type: R.A.T.
serijski broj/serial number: inventarni broj/inventory number
0358932 LD-043/14

podešavanje/adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernika prije kalibracije.
Details are given in chapter: device status before calibration.

datum kalibracije/date of calibration: 10.07.2018
datum odobrenja/date of approval: 11.07.2018
izveo/la performed by: Devis Martičić
internally digitally signed
odobrio/la approved by: Jurč Thaler
vođa/područja head of operation
digitally signed date: 11.07.2018

Slovenska akreditacija je priznata u skladu s odredbama Direktive 90/269/EZ i Direktive 90/269/EZ. U skladu s odredbama Direktive 90/269/EZ, akreditacija je priznata u skladu s odredbama Direktive 90/269/EZ. U skladu s odredbama Direktive 90/269/EZ, akreditacija je priznata u skladu s odredbama Direktive 90/269/EZ.

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpis može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

odjel section: VAGAONA

mjerilo measure: Neautomatska vaga - analitička
Non-automatic weighing instrument - analytical scale

proizvođač manufacturer: Ohaus

tip type: Adventurer Pro AV114

mjerne područje measuring range: od from 10 mg do to 110 g

serijski broj serial number: inventarni br. inventory no. 8728426734
LO-017/07

podešavanje adjustment: je bilo izvedeno was performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernila prije kalibracije. Details are given in chapter measure status before calibration.

rezultat result: zadovoljava meets
Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 10.07.2018

datum odobrenja date of approval: 24.07.2018

izveo/la performed by: Dario Jurić
internally digitally signed

odobrio/la approved by: Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

mjerilo measure: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A

proizvođač manufacturer: ACCUBIOTECH Co., Ltd.

tip type: SUREPETTE ; 100 - 1000 µl

mjerne područje measuring range: od from 100 µl do to 1000 µl

serijski broj serial number: inventarni br. inventory no. 46771
LO-041/16

2D kod 2D code on sample: 0098528

podešavanje adjustment: je bilo izvedeno was performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernila prije kalibracije. Details are given in chapter measure status before calibration.

rezultat result: zadovoljava meets
Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 17.07.2018

datum odobrenja date of approval: 17.07.2018

izveo/la performed by: Bojan Jozić
internally digitally signed

odobrio/la approved by: Mario Sopča
direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

mjerilo measure: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A

proizvođač manufacturer: ACCUBIOTECH Co., Ltd.

tip type: SUREPETTE ; 10 - 100 µl

mjerne područje measuring range: od from 10 µl do to 100 µl

serijski broj serial number: inventarni br. inventory no. RS1713
LO-040/14

2D kod 2D code on sample: 0052193

podešavanje adjustment: nije bilo izvedeno was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernila prije kalibracije. Details are given in chapter measure status before calibration.

rezultat result: zadovoljava meets
Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 17.07.2018

datum odobrenja date of approval: 17.07.2018

izveo/la performed by: Bojan Jozić
internally digitally signed

odobrio/la approved by: Mario Sopča
direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

mjerilo measure: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A

proizvođač manufacturer: ACCUBIOTECH Co., Ltd.

tip type: SUREPETTE ; 0,5 - 10 µl

mjerne područje measuring range: od from 0.5 µl do to 10 µl

serijski broj serial number: inventarni br. inventory no. 58193
LO-039/14

2D kod 2D code on sample: 0052192

podešavanje adjustment: nije bilo izvedeno was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjernila prije kalibracije. Details are given in chapter measure status before calibration.

rezultat result: zadovoljava meets
Dodatne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 17.07.2018

datum odobrenja date of approval: 17.07.2018

izveo/la performed by: Bojan Jozić
internally digitally signed

odobrio/la approved by: Mario Sopča
direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

Kantonalna javna ustanova za zaštićena područja
Branilaca Sarajeva br.28/1
71 000 Sarajevo
BiH

0102-9/19
04.04

Dopis broj: D-168-V1/19

Poslano: mailom, faxom, poštom

Sarajevo, 31.07.2019.godine

Predmet: Dostava Izvještaja

Poštovani,

Dostavljamo Vam dva primjerka Izvještaja o rezultatima ispitivanja kvaliteta (monitoring) tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu „Bijambare“, rađen u mjesecu junu 2019 godine.

Prema važećoj zakonskoj regulativi Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15) jedan primjerak svakog izvještaja ste dužni poslati nadležnoj Agenciji za vode oblasnog područja sliva rijeke Save. Ukoliko imate neke primjedbe ili sugestije na Izvještaj molimo Vas da ih uputite u što kraćem roku.

Izvještaj za agenciju dostaviti na sljedeću adresu:
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Hamdije Čemerlića 39 A
71000 Sarajevo
BiH

Primjerak izvještaja bez uzeva i korica dostaviti nadležnoj Agenciji. S obzirom da je Agencija zahtijevala dostavu izvještaja u takvoj formi, molimo da im isti i dostavite.

Uz izvještaj Vam dostavljamo i fakturu za izvršenu uslugu.

Aida Hurem

DVOKUT

Bosna i Hercegovina
71000 Sarajevo
Avde Hilme 1
Tel: +387 33 447 875
Fax: +387 33 447 881
E-mail: aida.hurem@dvokut.ba
Web: www.dvokut.ba

KANTON SARAJEVO
Kantonalna javna ustanova
za zaštićena prirodna područja

CANTON SARAJEVO
Cantonal Public Institution
for protected natural areas

Broj: 07-2-5-10/19
Sarajevo, 19.08.2019. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Ul: Hamdije Čemerlića 39A
71 000 Sarajevo, BiH

PREDMET: Izvještaj o rezultatima ispitivanja kvaliteta tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu ZP „Bijambare“ – dostavlja se

Uzorkovanje otpadne vode iz objekta Edukaciono-informacionog centra Bijambare, izvršila je ovlaštena laboratorija DVOKUT pro Sarajevo, u mjesecu junu tekuće godine. Izvještaj o rezultatima ispitivanja kvaliteta tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu ZP „Bijambare“, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja zaprimila je 07.08.2019. godine, broj: 07-2-5-9/19.

Prema važećoj zakonskoj regulativi „Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije“ („Službene novine Federacije BiH“, broj: 101/15, 01/16), Ustanova je dužna dostaviti Vam jedan primjerak Izvještaja o rezultatima ispitivanja kvaliteta (monitoring) tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu ZP „Bijambare“.

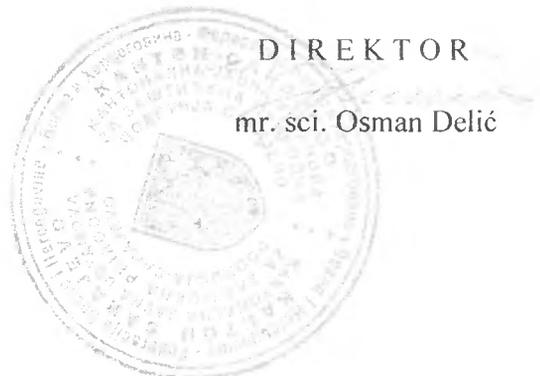
S poštovanjem,

Prilog:

- Izvještaj bez uveza i korica 1x

Dostaviti:

- Naslovu;
- U spis predmeta;

DIREKTOR

mr. sci. Osman Delić

POTVRDA O PRIJEMU POŠILJKE
Pismo u unutrašnjem saobraćaju

Prijemni broj pošiljke

RA175052035BA

Popunjava pošiljalac	
ADRESA PRIMAOCA	
Ime/Naziv <i>Agencija za vedno poslovanje</i>	
Ulica <i>Hamalije Čemerova 39 A</i>	
Poštanski broj i naziv mjesta <i>71 000 Sarajevo</i> 71104 21/08/19	
Zemlja <i>Bosna</i>	Popunjava računa pošte Masa <i>25</i> g
POSEBNE USLUGE	
☐ Avionom	Vrijednost KM
☐ Hitno	Iznos otkupnine KM
☐ Sa povratnicom	
☐ Potvrđujem da je označena stvarna vrijednost pošiljke ☐ Potpis pošiljaoca	Poštarina <i>3.20</i> KM Potpis radnika pošte

Napomena: Nepotrebno precrtati

Oktobar, 2019.

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Na lokalitetu: „Bijambare - Zaštićeni pejzaž“

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena
prirodna područja

Izveštaj broj: IV-195-E8/19

1. OPŠTI PODACI

1.1 Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji

Naziv: Dvokut pro, Laboratorija za arhitektonsku fiziku i zaštitu okoliša
Adresa: Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
Telefon: + 387 33 447 875
Faks: + 387 33 447 881
E-mail: dvokut@bih.net.ba
Osoba za kontakt: Vanja Ćurin

Izveštaj izradila:

Emina Mandžo

Potpis :

Izveštaj odobrio:

Vanja Ćurin

Potpis :

Analize izvršile:

Emina Mandžo

Potpis :

Larisa Hamzić

1.2 Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja

Naziv: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Adresa: Branilaca Sarajeva broj 28/1
Telefon: 033/201-112
Faks: 033/201-112
E-mail: amela.silajdzic@zppks.ba
Osoba za kontakt: Amela Sadiković

SADRŽAJ

1	OPŠTI PODACI.....	2
1.1	Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji.....	2
1.2	Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja.....	2
2	MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA.....	4
3	OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU.....	4
4	OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA.....	5
5	ZAKONSKI OKVIRI.....	7
6	KORIŠTENE METODE.....	8
6.1	Akreditirane metode ispitivanja.....	8
6.2	Neakreditirane metode ispitivanja.....	10
7	REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA.....	11
8	DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA.....	12
9	KOMENTAR REZULTATA.....	133
10	PRILOZI.....	133

2 MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA

Dana 03.10.2019. godine stručni tim firme Dvokut pro d.o.o. izvršio je uzorkovanje na lokaciji Bijambare – Zaštićeni pejzaž. Uzet je kompozitni uzorak.

3 OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU

Tabela 1. Osnovni podaci o mjestu uzorkovanja

Naziv kupca:	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Osnovna djelnost:	Zaštita i očuvanje izvornih prirodnih vrijednosti (geoloških, hidroloških, bioloških), ambijentalne raznolikosti, obezbjeđivanje nesmetanog odvijanja prirodnih procesa , te nadzor nad provođenjem uslova i mjera zaštite na zaštićenim područjima
ID Broj:	201424050008
Lokacija:	Bijambare - Ilijaš
Općina i kanton:	Opština Ilijaš - Kanton Sarajevo
Broj kolektora putem kojih se otpadna voda upušta u recipijent:	1 (jedan), recipijent površinske vode
Slivno područje u kojem se zagađivač nalazi :	Sliv rijeke Bosne
Naziv glavnog slivog područja:	Sliv rijeke Save
Naziv vodnog područja :	Agencija za vode sliva rijeke Save
Način i svrha zahvatnja vode:	Vlastiti vodozahvat
Koordinate ispusta otpadne vode:	44.093383 18.50349
Broj zaposlenih:	7 (sedam)
Broj smjena:	Četvorbrigadni sistem, jedan čuvar tokom 24 h
Količina uskladištene otpadne vode:	Septička jama zapremine 30,00m ³ . Ukopani rezervoar za sanitarnu vodu zapremina 5,00m ³
Minimalna, srednja i maksimalna potrošnja pitke i tehnološke vode (l/s)	-
Minimalna, srednja i maksimalna ispuštene otpadne vode m ³ /dan	3,94 l/s, količina otpadne vode zavisi od broja posjetilaca, koji varira po mjesecima u toku godine
Datum ispitivanja:	03.10.2019.
Datum predhodnog ispitivanja:	28.06.2019.

4. OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA *

SBR REG 40 PE je uređaj za biološko prečišćavanje sanitarno - fekalnih otpadnih voda sa aeracijom (prozračivanjem) na bazi aktivnog mulja.

Osnovni koncept sastoji se od prikupljanja otpadnih voda iz objekta edukaciono - informacionog centra i vanjskog WC-a, njihovo upuštanje u postojeći septik, iz kojeg se otpadna voda prebacuje u uređaj za prečišćavanje otpadnih voda. Otpadna voda iz kuhinje prvo prolazi mastolov, u kojem se odvaja masnoća, a potom zajedno sa ostalom vodom iz objekta se vodi u septičku jamu. Voda iz vanjske česme sa dva istočna mjesta se direktno odvodi u kontrolni šaht, s tim da se i ova voda provodi kroz mastolov radi odstranjenja masti. Dva mastolova, jedan na izlazu iz kuhinje i drugi na odvodu vode od vanjske česme.

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode uključuje:

- mehaničku komoru
- biološku komoru

Mastolovi

Za odstranjenje ulja i masti iz otpadne vode sa vanjske česme i kuhinje ugrađena su dva mastolova, jedan na vodu iz kuhinje i drugi na vodu iz vanjske česme, kapaciteta po 1,0 L/s.

Dva voda su potpuno razdvojena, tako da vod iz vanjske česme odvodi vodu u kontrolni šaht, dok drugi vod odvodi otpadu vodu u septik, koja dalje ide u biološki uređaj.

Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda SBR_REG 40 - modificiran

Komunalne otpadne vode se sakupljaju u odvojenu kanalizaciju koje se vode u SBR_REG 40. Uređaj je projektovan prema normi BAS EN 12566-3. Posuda u kojoj se vrši proces čišćenja je izrađen od armiranog poliestera.

Uređaj je modificiran na način da se postojeća septička jama modificira u mehaničku komoru tako što se ubaci pumpa koja prebacuje otpadnu vodu u biološku komoru.

Kapacitet uređaja za prečišćavanje otpadnih voda

Ulazni podaci

- broj ES → 40
- specifična potrošnja vode otpadne vode (dnevno) → 150 lit / ES, dan

U tehničkom opisu se predviđa potrošnja vode 150 l na ES / dan.

- dnevna količina otpadne vode: 6 m³
- volumen biološke komore; 8,3 m³

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode uključuje:

- mehaničku komoru
- biološku komoru

U samostalnoj jedinici SBR otpadna voda teče u mehanički dio (septičku jamu) uređaja u kome se veće čestice talože. Voda zatim otiče u bazen za oživljavanje (biološka komora) u kome se odvija prozračivanje odakle pročišćena voda otiče dalje u prostor za poniranje u tlo ili u otvorene vode.

SBR REG 40 prečisti na dan ukupno 6 m³, ima četiri ciklusa prečišćavanja, što daje 1,5 m³ otpadne vode po jednom ciklusu.

Mehanički komora

U mehaničku komoru (septičku jamu) dotiče otpadna voda, gdje se na dno talože veće nečistoće. Tu se voda određeno vrijeme zadrži i preko pumpi prepumpa u biološku komoru.

Biološka komora

Tehnologija uređaja SBR_REG 40 se zasniva na principu biološkog čišćenja otpadne vode sa lebdećom biomasom, pri kojoj se mikroorganizmi, koji se stvaraju biološkom razgradnjom organskih tvari i drugih primjesa u otpadnoj vodi, nalaze u suspenziji. Bakterijska skupina za svoj rast koristi nečistoće iz otpadne vode i kisik, rastopljena organska tvar se pretvara u nataloženi i mineralizirani oblik i otpadna voda se na takav način biološki očisti.

Tu se odvija biološko čišćenje otpadne vode ponavljajući vremenske cikluse, koji se prilagođavaju s obzirom na opterećenje uređaja. Ciklus je sastavljen iz više faza :

- punjenje biološke komore (pumpanje otpadne vode iz mehaničkoga stupnja pomoću potopne pumpe),
- miješanje bez aeracije omogućava, da otpadna voda dođe u kontakt sa aktivnim blatom i počne proces denitrifikacije,
- prozračivanje (odstranjivanje organskog zagađenja)
- sedimentacija i bistrenje,
- izlaz očišćene vode.

Iz puhalo se u membranski zračnik dovodi kisik u otpadnu vodu, koji se regulira sa sondom za kisik. U bazen se dovodi primjerena količina kisika, tako je otpadna voda u stalnom gibanju, što omogućava držanje raspršene biomase u lebdećem stanju. Po fazi sedimentacije se očišćena voda s pomoću plovka prepumpa na izlaz. U reaktoru uvijek ostane dio aktivnoga blata, koji osigurava sljedeće prečišćavanje otpadne vode, koja pritječe u reaktor. U reaktor dolazi 1/3 otpadne vode, 2/3 reaktora je uvijek napunjeno sa suspenzijom vode i aktivnoga blata.

Kada je u sistem doveden kisik, počinju se stvarati aerobni uslovi potrebni za normalan život mikroorganizama. Pri aerobnim uslovima koncentracija kisika je iznad 1 mg/l i ovisna je od intenziteta prozračivanja, koncentracije mikroorganizama, temperature i sastava vode. Kod tih uslova počinje nitrifikacija i denitrifikacija. Nitrifikacija je dvostepena biohemijska reakcija, gdje amonijev ion (NH_4^+) oksidira u nitrit (NO_2) i zatim u nitrat (NO_3). Proces počinje uz pomoć nitrifikacijskih bakterija. Koncentracija rastopljenog kisika kod anoksičnih uslova je ispod 0,5 mg/l. Sistem se ne prozračuje jer izvor kisika je u nitritu i nitratu. Kod tih uslova i pri temperature vode iznad 12°C počinje denitrifikacija. Denitrifikacija je proces kod kojeg počinje redukcija nitrata u nitrit i nitrita u gasoviti nitrogen uz pomoć bakterija. Za denitrifikaciju se potroši nitrat i nitrit koji u vodenome okolišu prouzrokuje eutrofikaciju, ispušta pa se dobije molekularni nitrogen, koji nema štetnosti za okoliš.

Nitrifikacija i denitrifikacija je biološko odstranjivanje nitrogenovih spojeva iz otpadne vode i dvostepeni proces. Oba procesa, nitrifikacija i denitrifikacija, se kod određenih uslova izvode uz pomoć mikroorganizama.

Postojeće stanje

U zoni I - Nukleus centra sanacijom objekta i uređenjem prostora izgrađeni su slijedeći sadržaji, a koji su direktno vezani za produkciju otpadnih voda:

- Centralni edukaciono-informacioni objekat spratnosti P+2 sa dvije sale kapaciteta 2x15 mjesta, dvije ostave i dvije kancelarije na spratovima, dok je u prizemlju restoran kapaciteta 20 mjesta. Po etažma su sanitarni čvorovi sa ukupno četiri WC-a, jednom tuš kadom i dva umivaonika.
- Vanjski mokri čvor sa tri WC-a i dva umivaonika.
- Vanjska česma sa dva istočna mjesta.
- Dvokomorna septička jama zapremine 30,00 m³.

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA
na području: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja

- Ukopani rezervoar za sanitarnu vodu zapremina 5,00 m³ sa podstanicom za osiguranje pritiska. Oko objekta su uređene travnate i zemljane površine za šetnice i dječja igrališta. Pored centralnog objekta su i terase za odmor, klupe i natkriveni prostor za roštilj.

5 ZAKONSKI OKVIRI

Uzorkovanje i ispitivanje kvaliteta (monitoring) otpadnih voda se vrši u skladu sa važećom zakonskom regulativom:

- *Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15).*
- *Dopuna Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 01/16).*

* Podaci dostavljeni od strane klijenta

6 KORIŠTENE METODE

6.1 Akreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.1.1. Metode uzorkovanja

Vrsta ispitivanja/mjerenja	Naziv metode	Oznaka standarda
Konzerviranje i čuvanje uzoraka vode	Kvalitet vode-Uzorkovanje- Dio 3- Smjernice za čuvanje i rukovanje uzorcima vode	BAS EN ISO 5667-3:2005
Uzorkovanje otpadne vode	Kvalitet vode- Uzorkovanje- Dio 10- Smjernice za uzorkovanje otpadnih voda	BAS ISO 5667-10:2010

Tabela 6.1.2. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Protok	0 - 15 m ³ /s	Hidrometrija - Mjerenje protoka u otvorenim kanalima pomoću hidrometrijskih krila ili plovaka	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura	0 - 50°C	Kvalitet vode - Njemačke standardne metode za analizu vode, otpadnih voda i mulja; fizički i fizičko-hemijski parametri (grupa C); određivanje temperature (C4)	BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost	1 - 13	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS EN ISO 10523:2013
Boja	0 - 500 CoPt skale	Kvalitet vode - Ispitivanje i određivanje boje - Metod C	BAS EN ISO 7887:2013
Rastvoreni kisik	0,01 - 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN 5814:2014
BPK ₅	3 - 6000 mg/L	(BOD _n) - Dio 1: Metoda razblaživanja i sisanja sa dodavanjem alitiouree	BAS EN 1899-1:2002
HPK	30 - 700 mg O ₂ /L	Kvalitet vode - Određivanje hemijske potrošnje kisika	BAS ISO 6060:2000
Ukupne suspendovane materije	> 2 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje suspendovanih čvrstih čestica - Metoda filtriranja kroz filtere od staklenih vlakana	BAS EN 872:2006
Elektroprovodljivost	0,1 - 199 S/m	Kvalitet vode - Određivanje električne provodljivosti	BAS EN 27888:2002
Amonijak	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje amonijaka - Dio 1: Ručni spektrometrijski metod	BAS ISO 7150-1:2002
Ukupni fosfor	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje fosfora - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom- tačka 8 standarda	BAS EN ISO 6878:2008
Test akutne toksičnosti	0 - 100%	Kvalitet vode - Određivanje inhibicije pokretljivosti Daphia magna Straus (Cladocera, Crustacea)	BAS EN ISO 6341:2014
Ukupni alkalitet	>0,4 mmol/L	Kvalitet vode - Određivanje alkaliteta - Dio 1: Određivanje ukupnog i kompozitnog alkaliteta	BAS EN ISO 9963-1:2000
Hloridi	5 - 400 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje klorida - Volumetrijska metoda s srebro nitratom uz kromatni indikator (Mohrova metoda)	BAS ISO 9297:2002
Sulfati	> 5 mgSO ₄ /L	Kvalitet vode - Određivanje sulfata spektrofotometrijskom metodom-Aneks G	ISO 15923-1:2013

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) PITAVNIH VODA
 Naziv objekta: Kantonalna javna ustanova za zaštitu centralna područja

	Nitriti	> 0,01 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrita spektrofotometrijskom metodom-Aneks D	ISO 15923-1:2013
	Nitrati	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrata - Dio 3: Spektrometrijska metoda sa sulfosalicilnom kiselinom	BAS ISO 7890-3:2002
	Nitrogen po Kjeldahu	1 - 1000 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrogena po Kjeldahlu - Metoda nakon mineralizacije sa selenom	BAS EN 25663:2000
	Ortofosfati	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje ortofosfata - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom -tačka 4 standarda	BAS EN ISO 6878:2008
TEŠKI METALI	Kobalt	0,1 - 10 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje kobalta, nikla, bakra, cinka, kadmija i olova - Metoda plamene atomske apsorpcione spektrometrije	BAS ISO 8288:2002
	Nikl	0,1 - 10 mg/L		
	Bakar	0,05 - 6 mg/L		
	Cink	0,05 - 2 mg/L		
	Kadmijum	0,02 - 2 mg/L		
	Olovo	0,2 - 10 mg/L		
TEŠKI METALI	Srebro	1 - 10 µg/L	Kvalitet vode - Određivanje elemenata u tragu atomskom apsorpcionom spektroskopijom sa grafitnim pećima	BAS EN ISO 15586:2005
	Aluminijum	6 - 60 µg/L		
	Kadmij	0,4 - 4 µg/L		
	Kobalt	6 - 60 µg/L		
	Hrom	2 - 20 µg/L		
	Bakar	3 - 30 µg/L		
	Željezo	3 - 30 µg/L		
	Mangan	1,5 - 15 µg/L		
	Nikl	7 - 70 µg/L		
	Olovo	10 - 100 µg/L		
	Talijum	6 - 60 µg/L		
	Vanadijum	20 - 200 µg/L		
Cink	0,5 - 50 µg/L			

6.2 Neakreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.2.1. Metode ispitivanja

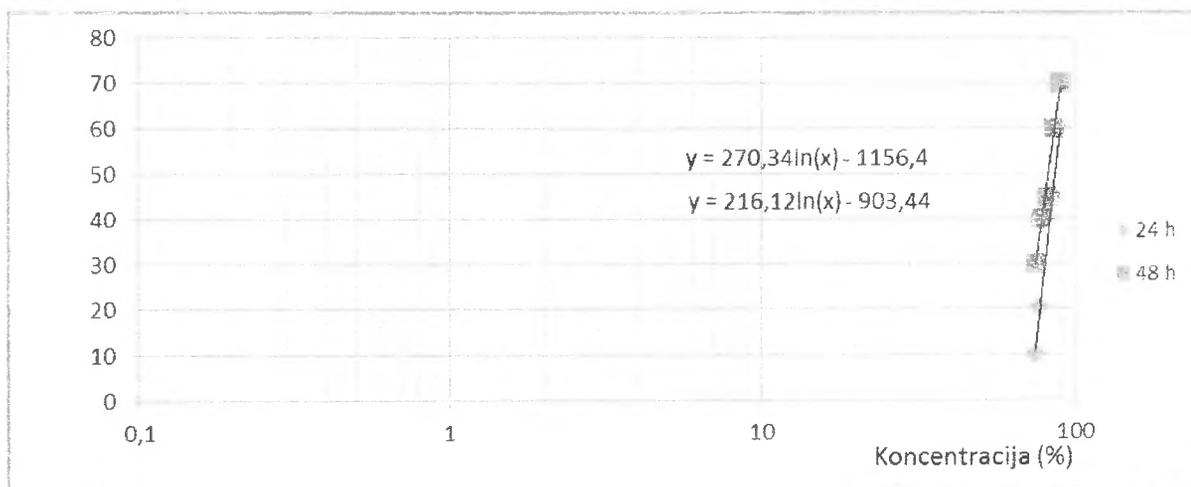
Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
pH vrijednost	2-12	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS ISO 10523:2013
Rastvoreni kisik	0,01 - 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN ISO 5814:2014
Miris		Kvalitet vode - Određivanje broja praga mirisa i broja praga okusa	BAS EN 1622:2008
Taložive materije	mL/L	Kvalitet vode - Određivanje taloživih materija u vodi	Interni metod
Adsorbilni organski halogeni (AOX)	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje adsorbovanih organskih vezanih halogena (AOX)	BAS EN ISO 9562:2006
Ukupni organski ugljik, (TOC)	mg/ L	Kvalitet vode -Određivanje ukupnog organskog karbona (TOC)	BAS ISO 8245:2003
Hlor slobodni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Hlor ukupni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Sulfidi	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje sulfida- Fotometrijska metoda sa metilen-plavim	BAS ISO 10530:2002
Sulfiti	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod
Teško hlapive lipofilne tvari - Ukupna ulja i masti	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje masti i ulja	Interni metod
Ukupne površinski aktivne tvari - deterdženti	mg/ L	Kvalitet vode- određivanje surfaktanata (deterdženata)-Dio 1-Određivanje anionskih surfaktanata mjerenjem indeksa metilenskog plavog (MBA)	ISO 7875-1:2006
Mineralna ulja	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje mineralnih ulja	APHA-AWWA-WEF 2005
Ukupni cijanidi	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnih cijanida- Dio 1	ISO 6703-1:1984
Ukupni nitrogen	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnog nitrogena	Interni metod
Ukupni fenoli	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod

7. REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA

Parametri ispitivanja	Jedinica	Bijambare- 10/19	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem
Protok	m ³ /dan	4,9	-	-
Temperatura	°C	16,6	30	40
pH vrijednost	/	7,73	6,5 - 9,0	6,5 - 9,5
Elektroprovodljivost	μS/cm	926	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	mgO ₂ /L	2,32	-	-
Boja	Pt Co skala	300	-	-
Miris	n/p	IMA	-	-
HPK	mg O ₂ /L	121	125	700
BPK ₅	mg O ₂ /L	21,94	25	250
Ukupne suspendirane materije	mg/L	34	35,0	400,0
Ukupne taložive materije	mL/L	0,30	0,5	10,0
Amonijak	mgN/L	9,86	10,0	40,0
Ukupni nitrogen	mgN/L	12,70	15,0	100,0
Ukupni fosfor	mgP/L	1,77	2,0*	5,0
Test toksičnosti (48 EC50) <i>Daphnia magna</i> Straus	% otpadne vode u razblaženju	82,40	> 50	> 50
Specifični parametri u skladu sa predmetnom industrijom				
Hloridi	mgCl/L	28,6	250,0	250,0
Sulfati	mgSO ₄ /L	5,0	200,0	300,0
Ukupna ulja i masti	mg/L	1,15	20	100
Mineralna ulja	mg/l	<0,001	10,0	20,0
Ukupne površinske aktivne tvari (deterdženti i dr.)	mg/L	0,20	1,0	10,0
* Za osjetljiva područja ova vrijednost se smanjuje na 1,0 mg/L.				

8 DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA

Definitivni test											
Bijambare-10/19	Kontrola sa destilovanom vodom	Koncentracije %									
		75	78	80	85	90	75	78	80	85	90
		24h	24h	24h	24h	24h	48h	48h	48h	48h	48h
A	5	5	4	3	3	2	4	3	3	2	1
B	5	4	4	3	3	2	3	3	2	2	2
C	5	5	4	3	2	2	4	3	3	2	2
D	5	4	4	3	3	2	3	3	3	2	1
Broj živih/ukupan broj dafnija	20/20	18/20	16/20	12/20	11/20	8/20	14/20	12/20	11/20	8/20	6/20
% smrtnosti	0	10	20	40	45	60	30	40	45	60	70
24h EC50= 86,70 %						48h EC50= 82,40 %					

Graf 8.1. Očitavanje toksičnosti sa krive

9 KOMENTAR REZULTATA

Prema važećoj zakonskoj regulativi svi izmjereni pokazatelji su u okviru dozvoljenih graničnih vrijednosti kako za kriterij ispuštanja otpadnih voda u površinske vode tako i za ispuštanje u kanalizacioni sistem.

10 FIILOZI

- Certificati opreme i korištenih etalona
- Šematski prikaz mjesta uzimanja uzoraka

- Kraj izvještaja o ispitivanju -

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
lokalija: LABORATORIJ
Brački Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Stacionarni termometar
proizvođač: Metax
tip tipa: 64 PTC do 100°C
mjerne područje: od 0°C do 100°C
serijski broj: 5-40778

podelažanje: nije bilo izvedeno
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerila prije kalibracije.

datum kalibracije: 05.07.2019
izvela: Elina Martić

datum odobrenja: 08.07.2019
odobrio: Rajan Jukić
Diplomski inženjer kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen samo u originalu, a originalni otpis može se preuzeti u elektronskoj formi. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima ISO 17025:2017 i koji je važeći dok se ne odobri novi izdanje.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
lokalija: LABORATORIJ
Brački Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Stacionarni termometar
proizvođač: Metax
tip tipa: 64 PTC do 100°C
mjerne područje: od 0°C do 100°C
serijski broj: 3177

podelažanje: nije bilo izvedeno
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerila prije kalibracije.

datum kalibracije: 05.07.2019
izvela: Elina Martić

datum odobrenja: 08.07.2019
odobrio: Rajan Jukić
Diplomski inženjer kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen samo u originalu, a originalni otpis može se preuzeti u elektronskoj formi. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima ISO 17025:2017 i koji je važeći dok se ne odobri novo izdanje.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
lokalija: LABORATORIJ
Brački Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Digitalni termometar
proizvođač: Testo
tip tipa: Testo 1744
mjerne područje: od 0°C do 100°C
serijski broj: 3345454

podelažanje: nije bilo izvedeno
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerila prije kalibracije.

datum kalibracije: 05.07.2019
izvela: Elina Martić

datum odobrenja: 08.07.2019
odobrio: Rajan Jukić
Diplomski inženjer kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen samo u originalu, a originalni otpis može se preuzeti u elektronskoj formi. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima ISO 17025:2017 i koji je važeći dok se ne odobri novo izdanje.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
vlasnik: DVOKUT PRG d.o.o. Sarajevo
lokalija: LABORATORIJ
Brački Breg 44, 71000 Sarajevo
mjerilo: Digitalni termometar
proizvođač: Testo
tip tipa: Testo 1744
mjerne područje: od 0°C do 100°C
serijski broj: 3345454

podelažanje: nije bilo izvedeno
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerila prije kalibracije.

datum kalibracije: 05.07.2019
izvela: Elina Martić

datum odobrenja: 08.07.2019
odobrio: Rajan Jukić
Diplomski inženjer kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen samo u originalu, a originalni otpis može se preuzeti u elektronskoj formi. Ovo je dokument koji je izdat u skladu sa zahtjevima ISO 17025:2017 i koji je važeći dok se ne odobri novo izdanje.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj / customer: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik / owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija / place: LABORATORIJ
Brace Bego 44, 71000 Sarajevo
mjerilo / instrument: Volumetrička stakva - pranje tip A
Liquid handling instrument - washing typ A
proizvođač / manufacturer: ACCUBITECH Co. Ltd.
tip / type: SURPETTE 10 - 100 µl
mjerna područja / measuring range: od / from: 10 µl do / to: 100 µl
serijski broj / serial number: RS1713 inventarni br. / inventory no.: LD-04014

ZD kod / ZD code: 0001193
BATA
AKREDITIRANO
LK-85-01

podšavanje / adjustment: nije bilo završeno / was not performed
rezultat / result: zadovoljavajuće / meets
Detalji su dati u poglavlju 5.1.1. i 5.1.2. ovog mjernog protokola. / Details are given in chapter 5.1.1 and 5.1.2 of this measurement protocol.

datum kalibracije / date of calibration: 08.07.2019.
datum odobrenja / date of approval: 09.07.2019.
izveštač / performed by: Mario Sopić
inženjer / engineer
digitalni signed / date: 09.07.2019.

Ovaj dokument nije obavezan, niti predstavlja garanciju. / This document is not mandatory, nor does it represent a warranty.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj / customer: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik / owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija / place: LABORATORIJ
Brace Bego 44, 71000 Sarajevo
mjerilo / instrument: Volumetrička stakva - pranje tip A
Liquid handling instrument - washing typ A
proizvođač / manufacturer: ACCUBITECH Co. Ltd.
tip / type: SURPETTE 10 - 100 µl
mjerna područja / measuring range: od / from: 100 µl do / to: 1000 µl
serijski broj / serial number: 64771 inventarni br. / inventory no.: LD-04014

ZD kod / ZD code: 000522
BATA
AKREDITIRANO
LK-85-01

podšavanje / adjustment: je bilo završeno / was performed
rezultat / result: zadovoljavajuće / meets
Detalji su dati u poglavlju 5.1.1. i 5.1.2. ovog mjernog protokola. / Details are given in chapter 5.1.1 and 5.1.2 of this measurement protocol.

datum kalibracije / date of calibration: 08.07.2019.
datum odobrenja / date of approval: 09.07.2019.
izveštač / performed by: Mario Sopić
inženjer / engineer
digitalni signed / date: 09.07.2019.

Ovaj dokument nije obavezan, niti predstavlja garanciju. / This document is not mandatory, nor does it represent a warranty.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj / customer: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik / owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija / place: LABORATORIJ
Brace Bego 44, 71000 Sarajevo
mjerilo / instrument: Neautomatska vaga - analitička
Non-automatic weighing instrument - analytical scale
proizvođač / manufacturer: Mettler - Toledo
tip / type: AT 2611 DR
mjerna područja / measuring range: od / from: 50 mg do / to: 200 g
serijski broj / serial number: U34891 inventarni br. / inventory no.: LD-02014

ZD kod / ZD code: 0001193
BATA
AKREDITIRANO
LK-85-01

podšavanje / adjustment: je bilo završeno / was performed
rezultat / result: zadovoljavajuće / meets
Detalji su dati u poglavlju 5.1.1. i 5.1.2. ovog mjernog protokola. / Details are given in chapter 5.1.1 and 5.1.2 of this measurement protocol.

datum kalibracije / date of calibration: 25.06.2019.
datum odobrenja / date of approval: 09.07.2019.
izveštač / performed by: Besim Jozo
inženjer / engineer
digitalni signed / date: 09.07.2019.

Ovaj dokument nije obavezan, niti predstavlja garanciju. / This document is not mandatory, nor does it represent a warranty.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj / customer: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik / owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave. Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija / place: LABORATORIJ
Brace Bego 44, 71000 Sarajevo
mjerilo / instrument: Neautomatska vaga - analitička
Non-automatic weighing instrument - analytical scale
proizvođač / manufacturer: Ohaus
tip / type: Adventurer Pro A111-1
mjerna područja / measuring range: od / from: 10 mg do / to: 110 g
serijski broj / serial number: 8728426794 inventarni br. / inventory no.: LD-01707

ZD kod / ZD code: 0001193
BATA
AKREDITIRANO
LK-85-01

podšavanje / adjustment: je bilo završeno / was performed
rezultat / result: zadovoljavajuće / meets
Detalji su dati u poglavlju 5.1.1. i 5.1.2. ovog mjernog protokola. / Details are given in chapter 5.1.1 and 5.1.2 of this measurement protocol.

datum kalibracije / date of calibration: 25.06.2019.
datum odobrenja / date of approval: 29.07.2019.
izveštač / performed by: Bajro Jozil
inženjer / engineer
digitalni signed / date: 28.07.2019.

Ovaj dokument nije obavezan, niti predstavlja garanciju. / This document is not mandatory, nor does it represent a warranty.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

KANTON SARAJEVO
Kantonalna javna ustanova
za zaštićena prirodna područja

CANTON SARAJEVO
Cantonal Public Institution
for protected natural areas

Broj: 07-2-5-10/19
Sarajevo, 29.10.2019. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Ul: Hamdije Čemerlića 39A
71 000 Sarajevo, BiH

29-10-2019

PREDMET: Izvještaj o rezultatima ispitivanja kvaliteta tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ – dostavlja se

Uzorkovanje otpadne vode iz objekta Edukaciono-informacionog centra Bijambare, a nakon postupka biološkog prečišćavanja prikupljenih sanitarno-fekalnih otpadnih voda, izvršila je ovlaštena laboratorija DVOKUT pro Sarajevo, i to u mjesecu oktobru tekuće godine. Izvještaj o rezultatima ispitivanja kvaliteta tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu ZP „Bijambare“, Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja zaprimila je 28.10.2019. godine, broj: 07-2-5-9/19.

Prema važećoj zakonskoj regulativi „Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije“ („Službene novine Federacije BiH“, broj: 101/15, 01/16), Ustanova je dužna dostaviti Vam jedan primjerak Izvještaja o rezultatima ispitivanja kvaliteta (monitoring) tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu ZP „Bijambare“.

S poštovanjem,

Prilog:

- Izvještaj bez uveza i korica 1x

DIREKTOR

Mr. scđ. Osman Delić

Dostaviti:

- Naslovu;
- U spis predmeta;

Na osnovu provedenog postupka direktnog sporazuma shodno članu 90. Zakona o javnim nabavkama („Sl.glasnik BiH“, broj: 39/14) i članu 8. tačka B) Pravilnika o postupku direktnog sporazuma broj: 27-2UO/15 od 29.01.2015. godine, a u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list RBiH“, br. 2/92 i 13/93 i „Službene novine Federacije BiH“ br. 13/94 i 42/11) u Sarajevu, zaključuje se

UGOVOR

o vršenju usluga uzimanja uzoraka i ispitivanja otpadnih voda iz bioprečištača- usluge monitoringa otpadnih voda

I z m e Ń u

- KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA**, sa sjedištem u ulici Branilaca Sarajeva br. 28, 71 000 Sarajevo, Identifikacioni broj _____ PDV broj _____ a koju zastupa i predstavlja direktor mr. sci. Osman Delić, kao Kupac sa jedne strane i
- DVOKUT PRO doo Sarajevo**, sa sjedištem u ulici Avde Hume br. 11, 71 000 Sarajevo, Identifikacioni broj _____, PDV broj _____, račun broj _____ otvoren kod UniCredit bank dd Sarajevo, a kojeg zastupa i predstavlja direktorica Tabaković-Curin Alma, dr.sc. kao Izvršioc usluga.

I - PREDMET UGOVORA

Član 1.

Predmet ugovora je vršenje usluga uzimanja uzoraka i ispitivanja otpadnih voda iz bioprečištača- usluge monitoringa otpadnih voda na sljedeći način:

- Uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda: 1x godišnje na lokalitetu Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ i
- Uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda: 2x godišnje na lokalitetu Zaštićenog pejzaža „Bijambare“.

II - CIJENA

Član 2.

RED. BR.	PREDMET NABAVKE	Jedinična cijena bez PDV-a	Ukupna cijena bez PDV-a	Ukupno sa PDV-om
1	USLUGE MONITORINGA OTPADNIH VODA IZ VODNOG OBJEKTA SA PODRUČJA SPOMENIKA PRIRODE "VRELO BOSNE" - uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda: 1x godišnje (vodni objekat- bioprečištač AS- VARIOcomp K10)	200,00	200,00	254,00
2	USLUGE MONITORINGA OTPADNIH VODA IZ VODNOG OBJEKTA SA ZAŠTIĆENOG PEJZAŽA "BIJAMBARE" - uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda: 2x godišnje (vodni objekat- bioprečištač SBR REG 40 PE)	200,00	400,00	468,00

Ukupna cijena vršenja predmetnih usluga iznosi 600,00 KM bez PDV-a, odnosno 702,00 KM sa uračunatim PDV-om.

III- PLAĆANJE

Član 3.

Plaćanje će se vršiti na račun izvršioca usluga broj: 3383202250277886 otvoren kod UniCredit banke dd Sarajevo.

IV – OBAVEZE IZVRŠIOCA USLUGA

Član 4.

Izvršioc usluga se obavezuje da će:

- izvršiti jedan monitoring otpadnih voda na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ (na lokalitetu početnog fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne) a na osnovu prethodno upućenog zahtjeva Naručioca usluga,
- izvršiti dva monitoringa otpadnih voda na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“ a na osnovu prethodno upućenog zahtjeva Naručioca usluga i
- Dostaviti izvještaj o monitoringu otpadnih voda u dovoljnom broju promjeraka koji je propisan Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda na okoliš i sistem javne kanalizacije.

V – OBAVEZE NARUČIOCA USLUGA

Član 5.

Naručilac usluga se obavezuje da će:

- Dostaviti pojedinačne zahtjeve za vršenje pojedinačnih usluga,
- Kao kontakt osobu ispred Naručioca imenovati uposlenicu Amelu Sadiković, stručnog saradnika za zaštitu prirode i
- Platiti usluge u roku od 60 dana od ispostavljanja pojedinačnih faktura.

VI - OSTALE ODREDBE

Član 6.

Svaka promjena ugovornih odredbi povlači sa sobom sklapanje aneksa ugovora.

Član 7.

Ugovorne strane mogu otkazati ovaj ugovor pismenim putem.

Ugovor se smatra otkazanim u roku od 30 dana od dana prijema pismenog Obavještenja o otkazu ugovora

Član 8.

Ugovorne strane su saglasne da eventualne sporove po ovom ugovoru rješavaju sporazumno, a ukoliko to nije moguće nadležan je sud u Sarajevu.

Član 9.

Ugovorne strane su saglasne da za sva ostala pitanja koja nisu regulisana ovim Ugovorom važe odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Član 11.

Ovaj ugovor je sastavljen u 4 (četiri) istovjetna primjerka, od kojih svaka od ugovornih strana zadržava po 2 (dva) primjerka.

PRODAVAC

DVOKUT PRO doo Sarajevo

Direktorica

KUPAC

KANTONALNA JAVNA USTANOVA
ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA
Direktor

mr. sci. Osman Delić

Broj: _____
U _____ 2019. godine

Broj: 07-2-5-7/19
U Sarajevu, _____ 2019. godine

Kantonalna javna ustanova za zaštićena područja
Branilaca Sarajeva br.28/1
71 000 Sarajevo
BiH

Sarajevo, 24.10.2019. godine
K. Z. 1000
Datum: 28.10.2019. god

Dopis broj: D-245-E8/19

Poslano: molim faksom poštom

Sarajevo, 24.10.2019.godine

Predmet: Dostava Izvještaja

Poštovani,

Dostavljamo Vam dva primjerka Izvještaja o rezultatima ispitivanja kvaliteta (monitoring) tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu „Bijambare“, rađen u mjesecu oktobru 2019 godine.

Prema važećoj zakonskoj regulativi Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15) jedan primjerak svakog izvještaja ste dužni poslati nadležnoj Agenciji za vode oblasnog područja sliva rijeke Save. Ukoliko imate neke primjedbe ili sugestije na Izvještaj molimo Vas da ih uputite u što kraćem roku.

Izvještaj za agenciju dostaviti na sljedeću adresu:
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Hamdije Čemerlića 39 A
71000 Sarajevo
BiH

Primjerak izvještaja bez uveza i korica dostaviti nadležnoj Agenciji. S obzirom da je Agencija zahtijevala dostavu izvještaja u takvoj formi, molimo da im isti i dostavite.

Uz Izvještaj Vam dostavljamo i fakturu za izvršenu uslugu.

Emina Mandžić

DVOKUT SARAJEVO

osna i hercegovina
71000 Sarajevo
Ulice Hume 11
Tel: +387 33 447 875
Fax: +387 33 447 881
E-mail: emina.mandzic@dvokut.ba
Web: www.dvokut.ba

ENERGIJA I OKOLIŠ, Projektiranje, Inženjering, konsalting, Energetika

Novembar, 2018.

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Na lokalitetu: „Bijambare – Zaštićeni pejzaž“

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena
prirodna područja

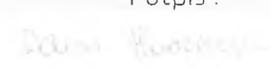
Izveštaj broj: IV-717-S5/18

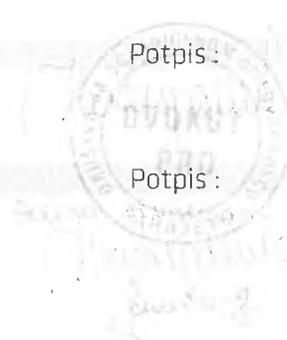
1 OPŠTI PODACI

1.1 Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji

Naziv:	Dvokut pro, Laboratorija za arhitektonsku fiziku i zaštitu okoliša
Adresa:	Avde Hume 11, 71 000 Sarajevo
Telefon:	+ 387 33 447 875
Faks:	+ 387 33 447 881
E-mail:	dvokut@bih.net.ba
Osoba za kontakt:	Esma Manić, Voditelj kvaliteta QM-Laboratorije

Izveštaj izradila:	Potpis:
Adisa Huseinović	

Izveštaj kontrolisala:	Potpis:
Jasmina Kadrispahić	

Analize izvršili:	Potpis:
Adisa Huseinović	
Jasmina Kadrispahić	
Samira Hadžirešić	

1.2 Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se više mjerenja

Naziv:	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Adresa:	Branilaca Sarajeva broj 28/1
Telefon:	033/201-112
Faks:	033/201-112
E-mail:	amela.silajdzic@zppks.ba
Osoba za kontakt:	Amela Sadiković

SADRŽAJ

1	OPŠTI PODACI.....	2
1.1	Opšti podaci o Ispitnoj laboratoriji.....	3
1.2	Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja.....	4
2	MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA.....	4
3	OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU.....	4
4	OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA.....	5
5	ZAKONSKI OKVIRI.....	7
6	KORIŠTENE METODE.....	7
6.1	Akreditirane metode ispitivanja.....	7
6.2	Neakreditirane metode ispitivanja.....	7
7	REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA.....	10
8	DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA.....	11
9	KOMENTAR REZULTATA.....	12
10	PRILOZI.....	13

2. MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA

Dana 07.11.2018. godine stručni tim firme Dvokut pro d.o.o. izvršio je uzorkovanje na lokaciji Bijambare - Zaštićeni pejzaž. Uzet je kompozitni uzorak.

3. OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU

Tabela 1. Osnovni podaci o mjestu uzorkovanja

Naziv kupca:	Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Osnovna djelnost:	Zaštita i očuvanje izvornih prirodnih vrijednosti (geoloških, hidroloških, bioloških), ambijentalne raznolikosti, obezbjeđivanje nesmetanog odvijanja prirodnih procesa , te nadzor nad provođenjem uslova i mjera zaštite na zaštićenim područjima
ID Broj:	201424050008
Lokacija:	Bijambare - Ilijaš
Općina i kanton:	Opština Ilijaš - Kanton Sarajevo
Broj kolektora putem kojih se otpadna voda upušta u recipijent:	1 (jedan), recipijent površinske vode
Slivno područje u kojem se zagađivač nalazi :	Sliv rijeke Bosne
Naziv glavnog slivog područja:	Sliv rijeke Save
Naziv vodnog područja :	Agencija za vode sliva rijeke Save
Način i svrha zahvatnja vode:	Vlastiti vodozahvat
Koordinate ispusta otpadne vode:	44.093383 18.50349
Broj zaposlenih:	7 (sedam)
Broj smjena:	Četvorobrigadni sistem, jedan čuvar tokom 24 h
Količina uskladištene otpadne vode:	Septička jama zapremine 30,00m ³ . Ukopani rezervoar za sanitarnu vodu zapremina 5.00m ³
Minimalna, srednja i maksimalna potrošnja pitke i tehnološke vode (l/s)	-
Minimalna, srednja i maksimalna ispuštene otpadne vode m ³ /dan	3,94 l/s, količina otpadne vode zavisi od broja posjetilaca, koji varira po mjesecima u toku godine
Datum ispitivanja:	07.11.2018.
Datum predhodnog ispitivanja:	18.07.2018.

4. OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA

SBR REG 40 PE je uređaj za biološko prečišćavanje sanitarno – fekalnih otpadnih voda sa aeracijom (prozračivanjem) na bazi aktivnog mulja.

Osnovni koncept sastoji se od prikupljanja otpadnih voda iz objekta edukaciono – informacionog centra i vanjskog WC-a, njihovo upuštanje u postojeći septik, iz kojeg se otpadna voda prebacuje u uređaj za prečišćavanje otpadnih voda. Otpadna voda iz kuhinje prvo prolazi mastolov, u kojem se odvaja masnoća, a potom zajedno sa ostalom vodom iz objekta se vodi u septičku jamu. Voda iz vanjske česme sa dva istočna mjesta se direktno odvodi u kontrolni šaht, s tim da se i ova voda provodi kroz mastolov radi odstranjenja masti. Dva mastolova, jedan na izlazu iz kuhinje i drugi na odvodu vode od vanjske česme.

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode uključuje:

- mehaničku komoru
- biološku komoru

Mastolovi

Za odstranjenje ulja i masti iz otpadne vode sa vanjske česme i kuhinje ugrađena su dva mastolova, jedan na vodu iz kuhinje i drugi na vodu iz vanjske česme, kapaciteta po 1,0 L/s.

Dva voda su potpuno razdvojena, tako da vod iz vanjske česme odvodi vodu u kontrolni šaht, dok drugi vod odvodi otpadu vodu u septik, koja dalje ide u biološki uređaj.

Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda SBR_REG 40 - modificiran

Komunalne otpadne vode se sakupljaju u odvojenu kanalizaciju koje se vode u SBR_REG 40. Uređaj je projektovan prema normi BAS EN 12566-3. Posuda u kojoj se vrši proces čišćenja je izrađen od armiranog poliestera.

Uređaj je modificiran na način da se postojeća septička jama modificira u mehaničku komoru tako što se ubaci pumpa koja prebacuje otpadnu vodu u biološku komoru.

Kapacitet uređaja za prečišćavanje otpadnih voda

Ulazni podaci

- broj ES → 40
- specifična potrošnja vode otpadne vode (dnevno) → 150 lit / ES, dan

U tehničkom opisu se predviđa potrošnja vode 150 l na ES / dan.

- dnevna količina otpadne vode: 6 m³
- volumen biološke komore; 8,3 m³

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode

Sistem čišćenja komunalne otpadne vode uključuje:

- mehaničku komoru
- biološku komoru

U samostalnoj jedinici SBR otpadna voda teče u mehanički dio (septičku jamu) uređaja u kome se veće čestice talože. Voda zatim otiče u bazen za oživljavanje (biološka komora) u kome se odvija prozračivanje odakle pročišćena voda otiče dalje u prostor za poniranje u tlo ili u otvorene vode.

SBR REG 40 prečisti na dan ukupno 6 m³, ima četiri ciklusa prečišćavanja, što daje 1,5 m³ otpadne vode po jednom ciklusu.

Mehanički komora

U mehaničku komoru (septičku jamu) dotiče otpadna voda, gdje se na dno talože veće nečistoće. Tu se voda određeno vrijeme zadrži i preko pumpi prepumpa u biološku komoru.

Biološka komora

Tehnologija uređaja SBR_REG 40 se zasniva na principu biološkog čišćenja otpadne vode sa lebdećom biomasom, pri kojoj se mikroorganizmi, koji se stvaraju biološkom razgradnjom organskih tvari i drugih primjesa u otpadnoj vodi, nalaze u suspenziji. Bakterijska skupina za svoj rast koristi nečistoće iz otpadne vode i kisik, rastopljena organska tvar se pretvara u nataloženi i mineralizirani oblik i otpadna voda se na takav način biološki očisti.

Tu se odvija biološko čišćenje otpadne vode ponavljajući vremenske cikluse, koji se prilagođavaju s obzirom na opterećenje uređaja. Ciklus je sastavljen iz više faza :

- punjenje biološke komore (pumpanje otpadne vode iz mehaničkoga stupnja pomoću potopne pumpe),
- miješanje bez aeracije omogućava, da otpadna voda dođe u kontakt sa aktivnim blatom i počne proces denitrifikacije,
- prozračivanje (odstranjivanje organskog zagađenja)
- sedimentacija i bistrenje,
- izlaz očišćene vode.

Iz puhalo se u membranski zračnik dovodi kisik u otpadnu vodu, koji se regulira sa sondom za kisik. U bazen se dovodi primjerena količina kisika, tako je otpadna voda u stalnom gibanju, što omogućava držanje raspršene biomase u lebdećem stanju. Po fazi sedimentacije se očišćena voda s pomoću plovka prepumpa na izlaz. U reaktoru uvijek ostane dio aktivnoga blata, koji osigurava sljedeće prečišćavanje otpadne vode, koja pritječe u reaktor. U reaktor dolazi 1/3 otpadne vode, 2/3 reaktora je uvijek napunjeno sa suspenzijom vode i aktivnoga blata.

Kada je u sistem doveden kisik, počinju se stvarati aerobni uslovi potrebni za normalan život mikroorganizama. Pri aerobnim uslovima koncentracija kisika je iznad 1 mg/l i ovisna je od intenziteta prozračivanja, koncentracije mikroorganizama, temperature i sastava vode. Kod tih uslova počinje nitrifikacija i denitrifikacija. Nitrifikacija je dvostepena biohemijaska reakcija, gdje amonijev ion (NH_4^+) oksidira u nitrit (NO_2) i zatim u nitrat (NO_3). Proces počinje uz pomoć nitrifikacijskih bakterija.

Koncentracija rastopljenog kisika kod anoksičnih uslova je ispod 0,5 mg/l. Sistem se ne prozračuje jer izvor kisika je u nitritu i nitratu. Kod tih uslova i pri temperature vode iznad 12°C počinje denitrifikacija. Denitrifikacija je proces kod kojeg počinje redukcija nitrata u nitrit i nitrita u gasoviti nitrogen uz pomoć bakterija. Za denitrifikaciju se potroši nitrat i nitrit koji u vodenome okolišu prouzrokuje eutrofikaciju, ispušta pa se dobije molekularni nitrogen, koji nema štetnosti za okoliš.

Nitrifikacija i denitrifikacija je biološko odstranjivanje nitrogenovih spojeva iz otpadne vode i dvostepeni proces. Oba procesa, nitrifikacija i denitrifikacija, se kod određenih uslova izvode uz pomoć mikroorganizama.

Postojeće stanje

U zoni I - Nukleus centra sanacijom objekta i uređenjem prostora izgrađeni su sljedeći sadržaji, a koji su direktno vezani za produkciju otpadnih voda:

- Centralni edukaciono-informacioni objekat spratnosti P+2 sa dvije sale kapaciteta 2x15 mjesta, dvije ostave i dvije kancelarije na spratovima, dok je u prizemlju restoran kapaciteta 20 mjesta. Po etažma su sanitarni čvorovi sa ukupno četiri WC-a, jednom tuš kadom i dva umivaonika.
- Vanjski mokri čvor sa tri WC-a i dva umivaonika.
- Vanjska česma sa dva istočna mjesta.
- Dvokomorna septička jama zapremine 30,00 m³.
- Ukopani rezervoar za sanitarnu vodu zapremina 5,00 m³ sa podstanicom za osiguranje pritiska.

Okolo objekta su uređene travnate i zemljane površine za šetnice i dječja igrališta. Pored centralnog objekta su i terase za odmor, klupe i natkriveni prostor za roštilj.

5 ZAKONSKI OKVIRI

Uzorkovanje i ispitivanje kvaliteta (monitoring) otpadnih voda se vrši u skladu sa važećom zakonskom regulativom:

- Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15).
- Dopuna Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 01/16).

6 KORIŠTENE METODE

6.1 Akreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.1.1. Metode uzorkovanja

Vrsta ispitivanja/mjerenja	Naziv metode	Oznaka standarda
Konzerviranje i čuvanje uzoraka vode	Kvalitet vode-Uzorkovanje- Dio 3- Smjernice za čuvanje i rukovanje uzorcima vode	BAS EN ISO 5667-3:2005
Uzorkovanje otpadne vode	Kvalitet vode- Uzorkovanje- Dio 10- Smjernice za uzorkovanje otpadnih voda	BAS ISO 5667-10:2010

Tabela 6.1.2. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Protok	0 - 15 m ³ /s	Hidrometrija - Mjerenje protoka u otvorenim kanalima pomoću hidrometrijskih krila ili plovaka	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura	0 - 50°C	Kvalitet vode - Njemačke standardne metode za analizu vode, otpadnih voda i mulja; fizički i fizičko-hemijski parametri (grupa C); određivanje temperature (C4)	BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost	1 - 13	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS EN ISO 10523:2013
Elektroprovodljivost	0,1 - 199 S/m	Kvalitet vode - Određivanje električne provodljivosti	BAS EN 27888:2002
Rastvoreni kisik	0,01 - 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN 25814:2014
Boja	0 - 500 CoPt skale	Kvalitet vode - Ispitivanje i određivanje boje - Metod C	BAS EN ISO 7887:2013
Miris	n/p	Određivanje mirisa otpadne vode	Interni metod QP-5.04-41
HPK	30 - 700 mg O ₂ /L	Kvalitet vode - Određivanje hemijske potrošnje kisika	BAS ISO 6060:2000
BPK ₅	3 - 6000 mg/L	(BODn) - Dio 1: Metoda razblaživanja i sijanja sa dodavanjem alitiouree	BAS EN 1899-1:2002

IZVILJEŠAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OPIJACIJSKE VODE

Adresa: Kantonalna javna ustanova za vodu i kanalizaciju (KJUV)

Ukupne suspendovane materije	> 2 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje suspendovanih čvrstih čestica - Metoda filtriranja kroz filtere od staklenih vlakana	BAS EN 872:2006	
Ukupne taložive materije	>0,1 ml/L	Određivanje ukupnih taloživih materija po Imhoff-u	Interni metod QP-5.04-40	
Amonijak	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje amonijaka - Dio 1: Ručni spektrometrijski metod	BAS ISO 7150-1:2002	
Nitrati	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrata - Dio 3: Spektrometrijska metoda sa sulfosalicilnom kiselinom	BAS ISO 7890-3:2002	
Nitriti	> 0,01 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrita spektrofotometrijskom metodom-Aneks D	ISO 15923-1:2013	
Nitrogen po Kjeldahu	1 - 1000 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrogena po Kjeldahlu - Metoda nakon mineralizacije sa selenom	BAS EN 25663:2000	
Ukupni nitrogen	<1000 mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnog nitrogena	Interni metod QP-5.04-42	
Ukupni fosfor	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje fosfora - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom- tačka 8 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
Hloridi	5 - 400 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje klorida - Volumetrijska metoda s srebrno nitratom uz kromatni indikator (Mohrova metoda)	BAS ISO 9297:2002	
Sulfati	> 5 mgSO ₄ /L	Kvalitet vode - Određivanje sulfata spektrofotometrijskom metodom-Aneks G	ISO 15923-1:2013	
Test akutne toksičnosti	0 - 100%	Kvalitet vode - Određivanje inhibicije pokretljivosti Daphia magna Straus (Cladocera, Crustacea)	BAS EN ISO 6341:2014	
Ortofosfati	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje ortofosfata - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom -tačka 4 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
TEŠKI METALI	Kobalt	0,1 - 10 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje kobalta, nikla, bakra, cinka, kadmija i olova - Metoda plamene atomske apsorpcione spektrometrije	BAS ISO 8288:2002
	Niki	0,1 - 10 mg/ L		
	Bakar	0,05 - 6 mg/ L		
	Cink	0,05 - 2 mg/ L		
	Kadmijum	0,02 - 2 mg/ L		
TEŠKI METALI	Olovo	0,2 - 10 mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje elemenata u tragu atomskom apsorpcionom spektroskopijom sa grafitnim pečima	BAS EN ISO 15586:2005
	Srebro	1 - 10 µg/ L		
	Aluminijum	6 - 60 µg/ L		
	Kadmij	0,4 - 4 µg/ L		
	Kobalt	6 - 60 µg/ L		
	Hrom	2 - 20 µg/ L		
	Bakar	3 - 30 µg/ L		
	Željezo	3 - 30 µg/ L		
	Mangan	1,5 - 15 µg/ L		
	Niki	7 - 70 µg/ L		
	Olovo	10 - 100 µg/ L		
	Talijum	6 - 60 µg/ L		
	Vanadijum	20 - 200 µg/ L		
Cink	0,5 - 50 µg/ L			

6.2 Neakreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.2.1. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Adsorbilni organski halogeni (AOX)	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje adsorbovanih organskih vezanih halogena (AOX)	BAS EN ISO 9562:2006
Ukupni organski ugljik (TOC)	mg/ L	Kvalitet vode -Određivanje ukupnog organskog karbona (TOC)	BAS ISO 8245:2003
Hlor slobodni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Hlor ukupni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393-1:2003 -
Sulfidi	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje sulfida- Fotometrijska metoda sa metilen-plavim	BAS ISO 10530:2002
Sulfiti	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod
Teško hlapive lipofilne tvari - Ukupna ulja i masti	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje masti i ulja	Interni metod
Ukupne površinski aktivne tvari - deterđženti	mg/ L	Kvalitet vode- određivanje surfaktanata (deterdženata)-Dio 1-Određivanje anionskih surfaktanata mjerenjem indeksa metilenskog plavog (MBA)	ISO 7875-1:2006
Mineralna ulja	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje mineralnih ulja	APHA-AWWA-WEF 2005
Ukupni cijanidi	mg/ L	Kvalitet vode-Određivanje ukupnih cijanida- Dio 1	ISO 6703-1:1984
Ukupni fenoli	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod

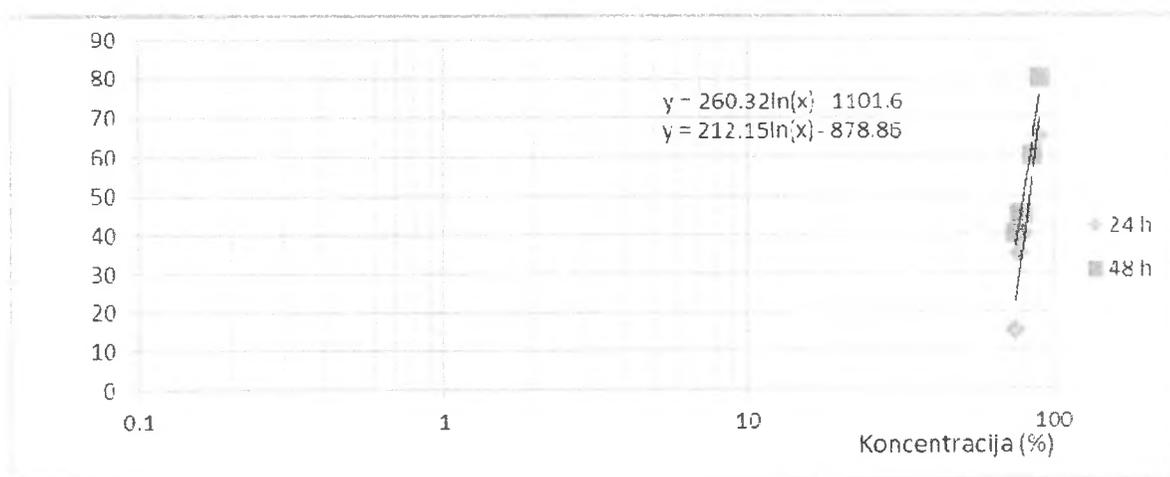
7. REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA

Parametri ispitivanja	Jedinica	Bijambare-11/18	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem
Protok	m ³ /dan	3,01	-	-
Temperatura	°C	12,1	30	40
pH vrijednost	/	7,26	6,5 -9,0	6,5 -9,5
Elektroprovodljivost	μS/cm	591	-	-
Sadržaj rastvorenog kisika	mgO ₂ /L	2,92	-	-
Boja	Pt Co skala	164	-	-
Miris	n/p	IMA	-	-
HPK	mg O ₂ /L	120,7	125	700
BPK ₅	mg O ₂ /L	24,4	25	250
Ukupne suspendirane materije	mg/L	32,3	35,0	400,0
Ukupne taložive materije	mL/L	0,23	0,5	10,0
Amonijak	mgN/L	8,9	10,0	40,0
Ukupni nitrogen	mgN/L	14,1	15,0	100,0
Ukupni fosfor	mgP/L	0,94	2,0*	5,0
Test toksičnosti (48 EC50) <i>Daphnia magna</i> Straus	% otpadne vode u razblaženju	79,70	> 50	> 50
Specifični parametri u skladu sa predmetnom industrijom				
Hloridi	mgCl/L	35,3	250,0	250,0
Sulfati	mgSO ₄ /L	71,3	200,0	300,0
Ukupna ulja i masti	mg/L	1,03	20	100
Ukupne površinske aktivne tvari (deterdženti i dr.)	mg/L	0,19	1,0	10,0
Mineralna ulja	mg/L	<0,001	10,0	20,0
* Za osjetljiva područja ova vrijednost se smanjuje na 1,0 mg/L.				

8 DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA

Definitivni test											
Bijambare- 11/18	Kontrola sa destilovanom vodom	Koncentracije %									
		75	78	80	85	90	75	78	80	85	90
		24h	24h	24h	24h	24h	48h	48h	48h	48h	48h
A	5	4	3	3	2	2	3	3	3	2	1
B	5	5	4	3	2	2	3	3	3	2	1
C	5	4	3	3	2	1	3	3	3	2	1
D	5	4	3	3	2	2	3	2	2	2	1
Broj živih/ukupan broj dafnija	20/20	17/20	13/20	12/20	8/20	7/20	12/20	11/20	11/20	8/20	4/20
% smrtnosti	0	15	35	40	60	65	40	45	45	60	80
24h EC50 = 83,43 %						48h EC50 = 79,70 %					

Graf 9.1. Očitavanje toksičnosti sa krive

5. KOMENTAR REZULTATA

Prema važećoj zakonskoj regulativi svi izmjereni pokazatelji su u okviru dozvoljenih graničnih vrijednosti za kriterij ispuštanja otpadnih voda u površinske vode.

10. PRILOZI

- Certifikati opreme i korištenih etalona
- Šematski prikaz mjesta uzimanja uzoraka

- Kraj izvještaja o ispitivanju -

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija location: LABORATORIJ

uređaj device: Sušilica
Dyer
proizvođač manufacturer: Memmert
tip type: UNB 200
serijski broj serial number: inventarni br.
inventory no. LO-021712
C208.1259

podšavanje adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration: 10.07.2019

izveo/la performed by: Dario Jurk
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval: 24.07.2019

odobrio approved by: Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
mjerilo measure: Mjerač relativne vlažnosti
Measuring instruments for relative humidity
proizvođač manufacturer: Testo
tip type: Testo 174H
mjerno područje measuring range: od from 0% do to 100%

serijski broj serial number: 36644564

podšavanje adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration: 14.06.2019

izveo/la performed by: Željko Blušić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval: 14.06.2019

odobrio approved by: Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
mjerilo measure: Digitalni termometar
Digital thermometer
proizvođač manufacturer: Testo
tip type: Testo 174H
mjerno područje measuring range: od from -20 °C do to 70 °C
serijski broj serial number: 36644564

podšavanje adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration: 14.06.2019

izveo/la performed by: Željko Blušić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval: 14.06.2019

odobrio approved by: Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: LOTRIČ Control d.o.o.
Sv. Leopolda Maroda br. 9, 88000 Mostar
vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija location: INSTRUMENTALNA I KALIBRACIONA LABORATORIJA

uređaj device: Termobčak
Thermocouple
proizvođač manufacturer: J.P. SELECTA
tip type: R.A.T
serijski broj serial number: 0358932
inventarni broj inventory number: LO-04314

podšavanje adjustment: nije bilo izvedeno
was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration: 10.07.2018

izveo/la performed by: Denis Martić
internally digitally signed

datum odobrenja date of approval: 11.07.2018

odobrio approved by: June Thaler
vođa područja measuring range
internally digitally signed
date: 11.07.2018

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Stakleni tekućinski termometar
Liquid-in-glass thermometer

proizvođač manufacturer AMA

tip type od -35 °C do 50 °C

mjerno područje measuring range od from 35 °C do to 50 °C

serijski broj serial number L1468

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
14.07.2018

datum odobrenja date of approval
24.07.2018

izveo/la performed by
Željka Blaušić
internally digitally signed

odobrio approved by
Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant LOTRIČ Control d.o.o.
Su. Ljetošković Mandića br. 9, 88000 Mostar

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location DVOKUT PRD d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Termometar
Thermometer

tip type od 0 °C do 600 °C

mjerno područje measuring range od from 0 °C do to 600 °C

serijski broj serial number 0064866

inventarni broj inventory number LD 069/15

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
14.07.2018

datum odobrenja date of approval
20.07.2018

izveo performed by
Devis Martincić
internally digitally signed

odobrio approved by
Jure Thaler
vođa/područja
head of operation

Slovenska akreditacija SSI je priznata od strane Evropske agencije za kalibraciju (EA - MLAT) i međunarodno priznata za akreditaciju laboratorija (ILAC - MRA).
Slovenian Accreditation is signatory to the multilateral agreements on recognition of accreditation bodies with the European Conformity (EA - MLAT) and International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC - MRA).

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Stakleni žviri termometar
Glass mercury thermometer

proizvođač manufacturer Precision

tip type od 0 °C do 100 °C

mjerno područje measuring range od from 0 °C do to 100 °C

serijski broj serial number 3977

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
14.07.2018

datum odobrenja date of approval
24.07.2018

izveo/la performed by
Željka Blaušić
internally digitally signed

odobrio approved by
Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner DVOKUT PRD d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo measure Stakleni tekućinski termometar
Liquid-in-glass thermometer

proizvođač manufacturer Intos

tip type od 0 °C do 100 °C

mjerno područje measuring range od from 0 °C do to 100 °C

serijski broj serial number S-607/98

podešavanje adjustment nije bilo izvedeno
was not performed

Detalji su dani u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije.
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
14.07.2018

datum odobrenja date of approval
24.07.2018

izveo/la performed by
Željka Blaušić
internally digitally signed

odobrio approved by
Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

odjel sector: VAGAONA

mjerilo measure: Neautomatska vaga - analitička
Non-automatic weighing instrument - analytical scale

proizvođač manufacturer: Ohaus

tip type: Adventurer Pro AV114

mjerno područje measuring range: od from 10 mg do to 110 mg

serijski broj serial number: 8728426734
inventarni br. inventory no.: L.O. 017/07

podešavanje adjustment: je bilo izvedeno / was performed **rezultat** result: zadovoljava / meets

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. / Details are given in chapter measure status before calibration.

Detaljne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. / Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 10.07.2018

datum odobrenja date of approval: 26.07.2018

izveo/la performed by: Dario Jurić
internally digitally signed

odobrio approved by: Bojan Jozic
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

mjerilo measure: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A

proizvođač manufacturer: ACCUBIOTECH Co., Ltd

tip type: SUREPETTE - 100 - 1000 µl

mjerno područje measuring range: od from 100 µl do to 1000 µl

serijski broj serial number: 44771
inventarni br. inventory no.: L.O. 041/14

2D kod
2D code on sample
0098528

podešavanje adjustment: je bilo izvedeno / was performed **rezultat** result: zadovoljava / meets

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. / Details are given in chapter measure status before calibration.

Detaljne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. / Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 17.07.2018

datum odobrenja date of approval: 17.07.2018

izveo/la performed by: Bojan Jozic
internally digitally signed

odobrio approved by: Mario Sopka
direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

mjerilo measure: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A

proizvođač manufacturer: ACCUBIOTECH Co., Ltd

tip type: SUREPETTE - 10 - 100 µl

mjerno područje measuring range: od from 10 µl do to 100 µl

serijski broj serial number: RS1713
inventarni br. inventory no.: L.O. 040/14

2D kod
2D code on sample
0052193

podešavanje adjustment: nije bilo izvedeno / was not performed **rezultat** result: zadovoljava / meets

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. / Details are given in chapter measure status before calibration.

Detaljne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. / Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 17.07.2018

datum odobrenja date of approval: 17.07.2018

izveo/la performed by: Bojan Jozic
internally digitally signed

odobrio approved by: Mario Sopka
direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija location: LABORATORIJ

mjerilo measure: Volumetrijska sprava - pipeta tip A
Liquid handling instrument - pipette type A

proizvođač manufacturer: ACCUBIOTECH Co., Ltd

tip type: SUREPETTE - 0,5 - 10 µl

mjerno područje measuring range: od from 0,5 µl do to 10 µl

serijski broj serial number: 58193
inventarni br. inventory no.: L.O. 039/14

2D kod
2D code on sample
0052192

podešavanje adjustment: nije bilo izvedeno / was not performed **rezultat** result: zadovoljava / meets

Detalji su dati u poglavlju stanje mjerenja prije kalibracije. / Details are given in chapter measure status before calibration.

Detaljne pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata. / Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije date of calibration: 17.07.2018

datum odobrenja date of approval: 17.07.2018

izveo/la performed by: Bojan Jozic
internally digitally signed

odobrio approved by: Mario Sopka
direktor

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

Kantonalna javna ustanova za zaštićena područja
Branilaca Sarajeva br.28/1
71 000 Sarajevo
BiH

Dopis broj: D-329-55/18

Poslano: 15.11.2018. poštom

Sarajevo, 15.11.2018.godine

Predmet: Dostava Izvještaja

Poštovani,

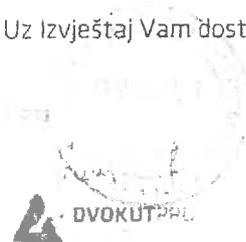
Dostavljamo Vam dva primjerka Izvještaja o rezultatima ispitivanja kvaliteta (monitoring) tehnoloških otpadnih voda na lokalitetu „Bijambare“, rađen u mjesecu novembru 2018 godine.

Prema važećoj zakonskoj regulativi Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15) jedan primjerak svakog izvještaja ste dužni poslati nadležnoj **Agenciji za vode oblasnog područja sliva rijeke Save**. Ukoliko imate neke primjedbe ili sugestije na Izvještaj molimo Vas da ih uputite u što kraćem roku.

Izvještaj za agenciju dostaviti na sljedeću adresu:
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Hamdije Čemerlića 39 A
71 000 Sarajevo
BiH

Primjerak izvještaja bez uveza i korica dostaviti nadležnoj Agenciji. S obzirom da je Agencija zahtijevala dostavu izvještaja u takvoj formi, molimo da im isti i dostavite.

Uz izvještaj Vam dostavljamo i fakturu za izvršenu uslugu.

DVOKUT

Broj: 05-475-3/18
Sarajevo, 20.11.2018. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Agencija za vodno područje sliva rijeke Save
Ul: Hamdije Čemerlića 39a

Predmet: Dostava Izvještaja

Prema važećoj zakonskoj regulativi Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 101/15, 01/16), Javna ustanova je dužna dostaviti Vam jedan primjerak Izvještaja o ispitivanju kvaliteta (monitoring) otpadnih voda sa područja Zaštićenog pejzaža „Bijambare“. Uzorkovanje otpadne vode izvršeno je u novembru mjesecu tekuće godine iz objekta edukaciono-informacionog centra.

Na osnovu prethodno navedenog u prilogu Vam dostavljamo jedan primjerak Izvještaja bez uveza i korica.

S poštovanjem,

DIREKTOR

mr. sci. Osman Delić

Dostavljeno:

- naslovu;
- u spis predmeta;

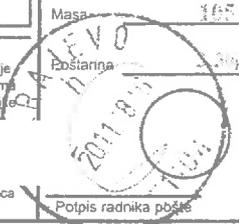
POTVRDA O PRIJEMU POŠILJKE

Prijemni broj pošiljke

RX25985200BA

Popunjiva pošiljalac	
ADRESA PRIMAoca	
Ime/Naziv <i>Agencija za vodno posredništvo Služba rijeke Save</i>	
Ulica <i>Hamdije Čemerlića 39a</i>	
Poštanski broj i naziv mjesta <i>71 000 Sarajevo</i>	71104 201171 501 510 31
Zemlja <i>BiH</i>	Popunjiva radnik pošte
	Masa <i>165</i> g
POSEBNE USLUGE	
☐ Avionom	Vrijednost KM
☐ Hitno	Iznos otkupnine KM
☐ Sa povratnicom	KM
Potvrđujem da je označena stvarima vrijednost pošiljke	
Potpis pošiljaoca	Potpis radnika pošte

Napomena: Nepotrebno precrtati

juli, 2018.

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) OTPADNIH VODA

Na lokalitetu: „Bijambare – Zaštićeni pejzaž“

Naručilac: Kantonalna javna ustanova za zaštićena
prirodna područja

Izveštaj broj: IV-140-A11/18

BAS EN ISO/IEC 17025

BATA
ACCREDITATION

LI-44-01

0. PODACI

1.1. Podaci o ispitnoj laboratoriji

Naziv: Dvokut pro, Laboratorija za arhitektonsku fiziku i zaštitu okoliša
Adresa: Avde Hume 11, 71000 Sarajevo
Telefon: + 387 33 447 875
Faks: + 387 33 447 881
E-mail: dvokut@bih.net.ba
Osoba za kontakt: Esma Manić, Voditelj kvaliteta QM-Laboratorije

Izveštaj izradila: Adisa Huseinović Potpis:

Izveštaj kontrolisala: Jasmina Kadrispahić Potpis:

Analize izvršili: Adisa Huseinović Potpis:
Jasmina Kadrispahić

1.2. Podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja

Naziv: Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja
Adresa: Branilaca Sarajeva broj 28/1
Telefon: 033/201-112
Faks: 033/201-112
E-mail: amela.silajdzic@zppks.ba
Osoba za kontakt: Amela Sadiković

SADRŽAJ

1	OPŠTI PODACI.....	2
1.1	Opšti podaci o ispitnoj laboratoriji.....	7
1.2	Opšti podaci o operatoru i postrojenju u kojem se vrše mjerenja	2
2	MJESTO I VRIJEME UZORKOVANJA.....	4
3	OSNOVNI PODACI O UZORKU I MJERNOM MJESTU.....	4
4	OPIS TEHNOLOGIJE I PORIJEKLA NASTANKA OTPADNIH VODA.....	5
5	ZAKONSKI OKVIRI	7
6	KORIŠTENE METODE.....	7
6.1	Akreditirane metode ispitivanja	7
6.2	Neakreditirane metode ispitivanja	9
7	REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA.....	10
8	MJERNA NESIGURNOST	10
9	DODATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA	11
10	KOMENTAR REZULTATA	12
11	PRILOZI	12

Mehanički komora

U mehaničku komoru (septičku jamu) dotiče otpadna voda, gdje se na dno talože veće nečistoće. Tu se voda određeno vrijeme zadrži i preko pumpi prepumpa u biološku komoru.

Biološka komora

Tehnologija uređaja SBR_REG 40 se zasniva na principu biološkog čišćenja otpadne vode sa lebdećom biomasom, pri kojoj se mikroorganizmi, koji se stvaraju biološkom razgradnjom organskih tvari i drugih primjesa u otpadnoj vodi, nalaze u suspenziji. Bakterijska skupina za svoj rast koristi nečistoće iz otpadne vode i kisik, rastopljena organska tvar se pretvara u nataloženi i mineralizirani oblik i otpadna voda se na takav način biološki očisti.

Tu se odvija biološko čišćenje otpadne vode ponavljajući vremenske cikluse, koji se prilagođavaju s obzirom na opterećenje uređaja. Ciklus je sastavljen iz više faza :

- punjenje biološke komore (pumpanje otpadne vode iz mehaničkoga stupnja pomoću potopne pumpe),
- miješanje bez aeracije omogućava, da otpadna voda dođe u kontakt sa aktivnim blatom i počne proces denitrifikacije,
- prozračivanje (odstranjivanje organskog zagađenja)
- sedimentacija i bistrenje,
- izlaz očišćene vode.

Iz puhalo se u membranski zračnik dovodi kisik u otpadnu vodu, koji se regulira sa sondom za kisik. U bazen se dovodi primjerena količina kisika, tako je otpadna voda u stalnom gibanju, što omogućava držanje raspršene biomase u lebdećem stanju. Po fazi sedimentacije se očišćena voda s pomoću plovka prepumpa na izlaz. U reaktoru uvijek ostane dio aktivnoga blata, koji osigurava sljedeće prečišćavanje otpadne vode, koja pritiče u reaktor. U reaktor dolazi 1/3 otpadne vode, 2/3 reaktora je uvijek napunjeno sa suspenzijom vode i aktivnoga blata.

Kada je u sistem doveden kisik, počinju se stvarati aerobni uslovi potrebni za normalan život mikroorganizama. Pri aerobnim uslovima koncentracija kisika je iznad 1 mg/l i ovisna je od intenziteta prozračivanja, koncentracije mikroorganizama, temperature i sastava vode. Kod tih uslova počinje nitrifikacija i denitrifikacija. Nitrifikacija je dvostepena biohemijska reakcija, gdje amonijev ion (NH_4^+) oksidira u nitrit (NO_2) i zatim u nitrat (NO_3). Proces počinje uz pomoć nitrifikacijskih bakterija.

Koncentracija rastopljenog kisika kod anoksičnih uslova je ispod 0,5 mg/l. Sistem se ne prozračuje jer izvor kisika je u nitritu i nitratu. Kod tih uslova i pri temperature vode iznad 12°C počinje denitrifikacija. Denitrifikacija je proces kod kojeg počinje redukcija nitrata u nitrit i nitrata u gasoviti nitrogen uz pomoć bakterija. Za denitrifikaciju se potroši nitrat i nitrit koji u vodenome okolišu prouzrokuje eutrofikaciju, ispušta pa se dobije molekularni nitrogen, koji nema štetnosti za okoliš.

Nitrifikacija i denitrifikacija je biološko odstranjivanje nitrogenovih spojeva iz otpadne vode i dvostepeni proces. Oba procesa, nitrifikacija i denitrifikacija, se kod određenih uslova izvode uz pomoć mikroorganizama.

Postojeće stanje

U zoni I - Nukleus centra sanacijom objekta i uređenjem prostora izgrađeni su slijedeći sadržaji, a koji su direktno vezani za produkciju otpadnih voda:

- Centralni edukaciono-informacioni objekat spratnosti P+2 sa dvije sale kapaciteta 2x15 mjesta, dvije ostave i dvije kancelarije na spratovima, dok je u prizemlju restoran kapaciteta 20 mjesta. Po etažma su sanitarni čvorovi sa ukupno četiri WC-a, jednom tuš kadom i dva umivaonika.
- Vanjski mokri čvor sa tri WC-a i dva umivaonika.
- Vanjska česma sa dva istočna mjesta.
- Dvokomorna septička jama zapremine 30,00 m³.
- Ukopani rezervoar za sanitarnu vodu zapremine 5,00 m³ sa podstanicom za osiguranje pritiska.

Oko objekta su uređene travnate i zemljane površine za šetnice i dječja igrališta. Pored centralnog objekta su i terase za odmor, klupe i natkriveni prostor za roštilj.

5 ZAKONSKI OKVIRI

Uzorkovanje i ispitivanje kvaliteta (monitoring) otpadnih voda se vrši u skladu sa važećom zakonskom regulativom:

- *Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 101/15).*
- *Dopuna Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije (Sl. Novine FBiH br. 01/16).*

6 KORIŠTENE METODE

6.1 Akreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.1.1. Metode uzorkovanja

Vrsta ispitivanja/mjerenja	Naziv metode	Oznaka standarda
Konzerviranje i čuvanje uzoraka vode	Kvalitet vode-Uzorkovanje- Dio 3- Smjernice za čuvanje i rukovanje uzorcima vode	BAS EN ISO 5667-3:2005
Uzorkovanje otpadne vode	Kvalitet vode- Uzorkovanje- Dio 10- Smjernice za uzorkovanje otpadnih voda	BAS ISO 5667-10:2010

Tabela 6.1.2. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
Protok	0 - 15 m ³ /s	Hidrometrija - Mjerenje protoka u otvorenim kanalima pomoću hidrometrijskih krila ili plovaka	BAS EN ISO 748:2010
Temperatura	0 - 50°C	Kvalitet vode - Njemačke standardne metode za analizu vode, otpadnih voda i mulja; fizički i fizičko-hemijski parametri (grupa C); određivanje temperature (C4)	BAS DIN 38404-4:2010
pH vrijednost	1 - 13	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS EN ISO 10523:2013
Boja	0 - 500 CoPt skale	Kvalitet vode - Ispitivanje i određivanje boje - Metod C	BAS EN ISO 7887:2013
Rastvoreni kisik	0,01 -1 9,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN 5814:2014
BPK ₅	3 - 6000 mg/L	(BODn) - Dio 1: Metoda razblaživanja i sijanja sa dodavanjem alitiouree	BAS EN 1899-1:2002
HPK	30 - 700 mg O ₂ /L	Kvalitet vode - Određivanje hemijske potrošnje kisika	BAS ISO 6060:2000
Ukupne suspendovane materije	> 2 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje suspendovanih čvrstih čestica - Metoda filtriranja kroz filtere od staklenih vlakana	BAS EN 872:2006
Elektroprovodljivost	0,1 - 199 S/m	Kvalitet vode - Određivanje električne provodljivosti	BAS EN 27888:2002

IZVJEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA (MONITORING) UTRADNICE VODA
 2019. godine - Kantonalna javna ustanova za zaštitu i poboljšanje okoliša

Amonijak	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje amonijaka - Dio 1: Ručni spektrometrijski metod	BAS ISO 7150-1:2002	
Ukupni fosfor	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje fosfora - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom- tačka 8 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
Test akutne toksičnosti	0 - 100%	Kvalitet vode - Određivanje inhibicije pokretljivosti Daphia magna Straus (Cladocera, Crustacea)	BAS EN ISO 6341:2014	
Ukupni alkalitet	>0,4 mmol/L	Kvalitet vode - Određivanje alkaliteta - Dio 1: Određivanje ukupnog i kompozitnog alkaliteta	BAS EN ISO 9963-1:2000	
Hloridi	5 - 400 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje klorida - Volumetrijska metoda s srebro nitratom uz kromatni indikator (Mohrova metoda)	BAS ISO 9297:2002	
Sulfati	> 5 mgSO ₄ /L	Kvalitet vode - Određivanje sulfata spektrofotometrijskom metodom-Aneks G	ISO 15923-1:2013	
Nitriti	> 0,01 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrita spektrofotometrijskom metodom-Aneks D	ISO 15923-1:2013	
Nitrati	0,01 - 10 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrata - Dio 3: Spektrometrijska metoda sa sulfosalicilnom kiselinom	BAS ISO 7890-3:2002	
Nitrogen po Kjeldahu	1 - 1000 mgN/L	Kvalitet vode - Određivanje nitrogena po Kjeldahlu - Metoda nakon mineralizacije sa selenom	BAS EN 25663:2000	
Ortofosfati	0,005 - 0,8 mgP/L	Kvalitet vode - Određivanje ortofosfata - Spektrometrijska metoda sa amonij molibdatom -tačka 4 standarda	BAS EN ISO 6878:2008	
TEŠKI METALI	Kobalt	0,1 - 10 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje kobalta, nikla, bakra, cinka, kadmija i olova - Metoda plamene atomske apsorpcione spektrometrije	BAS ISO 8288:2002
	Nikl	0,1 - 10 mg/L		
	Bakar	0,05 - 6 mg/L		
	Cink	0,05 - 2 mg/L		
	Kadmijum	0,02 - 2 mg/L		
	Olovo	0,2 - 10 mg/L		
TEŠKI METALI	Srebro	1 - 10 µg/L	Kvalitet vode - Određivanje elemenata u tragu atomskom apsorpcionom spektroskopijom sa grafitnim pećima	BAS EN ISO 15586:2005
	Aluminijum	6 - 60 µg/L		
	Kadmij	0,4 - 4 µg/L		
	Kobalt	6 - 60 µg/L		
	Hrom	2 - 20 µg/L		
	Bakar	3 - 30 µg/L		
	Željezo	3 - 30 µg/L		
	Mangan	1,5 - 15 µg/L		
	Nikl	7 - 70 µg/L		
	Olovo	10 - 100 µg/L		
	Talijum	6 - 60 µg/L		
	Vanadijum	20 - 200 µg/L		
	Cink	0,5 - 50 µg/L		

6.2 Akreditirane metode ispitivanja

Tabela 6.2.1. Metode ispitivanja

Parametar	Mjerni opseg/ jedinica	Naziv metode	Oznaka standarda
pH vrijednost	2-12	Kvalitet vode - Određivanje pH vrijednosti	BAS ISO 10523:2013
Rastvoreni kisik	0,01 – 19,99 mg/L	Kvalitet vode - Određivanje rastvorenog oksigena - Elektrohemijska metoda	BAS EN ISO 5814:2014
Miris		Kvalitet vode - Određivanje broja praga mirisa i broja praga okusa	BAS EN 1622:2008
Taložive materije	mL/L	Kvalitet vode - Određivanje taloživih materija u vodi	Interni metod
Adsorbilni organski halogeni (AOX)	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje adsorbovanih organskih vezanih halogena (AOX)	BAS EN ISO 9562:2006
Ukupni organski ugljik, (TOC)	mg/ L	Kvalitet vode -Određivanje ukupnog organskog karbona (TOC)	BAS ISO 8245:2003
Hlor slobodni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393- 1:2003 -
Hlor ukupni	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje slobodnog i ukupnog hlora - Dio 1: Titrimetrijska metoda sa N,N-dietil-1,4 fenilendiaminom	BAS EN ISO 7393- 1:2003 -
Sulfidi	mg/ L	Kvalitet vode - Određivanje sulfida- Fotometrijska metoda sa metilen-plavim	BAS ISO 10530:2002
Sulfiti	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod
Teško hlapive lipofilne tvari - Ukupna ulja i masti	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje masti i ulja	Interni metod
Ukupne površinski aktivne tvari - deterdženti	mg/ L	Kvalitet vode- određivanje surfaktanata (deterdženata)- Dio 1- Određivanje anionskih surfaktanata mjerenjem indeksa metilenskog plavog (MBA)	ISO 7875-1:2006
Mineralna ulja	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje mineralnih ulja	APHA-AWWA-WEF 2005
Ukupni cijanidi	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje ukupnih cijanida- Dio 1	ISO 6703-1:1984
Ukupni nitrogen	mg/ L	Kvalitet vode- Određivanje ukupnog nitrogena	Interni metod
Ukupni fenoli	mg/ L	Kvalitet vode-Spektrofotometrijski metod	Interni metod

7. REZULTATI MJERENJA/ISPITIVANJA

Obavezni parametri ispitivanja	Bijambare-07/18	Mjerna nesigurnost +/-	Granične vrijednosti emisija za ispuštanje otpadnih voda u	
			Površinske vode	Javni kanalizacioni sistem
Protok (m ³ /dan)	3,05	0,07	-	-
Temperatura (°C)	20,2	0,02	30	40
pH	8,15	0,03	6,5 - 9,0	6,5 - 9,5
Boja (Pt Co skala)	330,3	1,68	-	-
Miris	ima	-	-	-
Sadržaj otopljenog kisika (mgO ₂ /L)	2,80	0,04	-	-
HPK-Cr (mg O ₂ /L)	87,6	8,14	125	700
BPK ₅ (mg O ₂ /L)	20,14	1,69	25	250
Ukupne suspendirane materije (mg/L)	28,75	2,63	35,0	400,0
Taložive materije (mL/L)	0,17	-	0,5	10,0
Elektroprovodljivost (μS/cm na 20 °C)	625	5,94	-	-
Amonijak NH ₄ - N (mgN/L)	0,58	0,005	10,0	40,0
Ukupni nitrogen (mgN/L)	0,99	0,05	15,0	100,0
Ukupni fosfor (mgP/L)	0,71	0,006	2,0*	5,0
Test toksičnosti (48 EC50) Daphnia magna Straus (%)	81,43	6,38	> 50	> 50
Specifični parametri u skladu sa predmetnom industrijom				
Hloridi (mgCl ⁻ /L)	46,48	4,00	250,0	250,0
Sulfati (mgSO ₄ /L)	78,16	5,68	200,0	300,0
Ukupna ulja i masti (mg/L)	0,98	-	20	100
Ukupne površinske aktivne tvari (deterdženti i dr.) (mg/L)	0,16	-	1,0	10,0
Mineralna ulja (mg/L)	<0,001	-	10,0	20,0

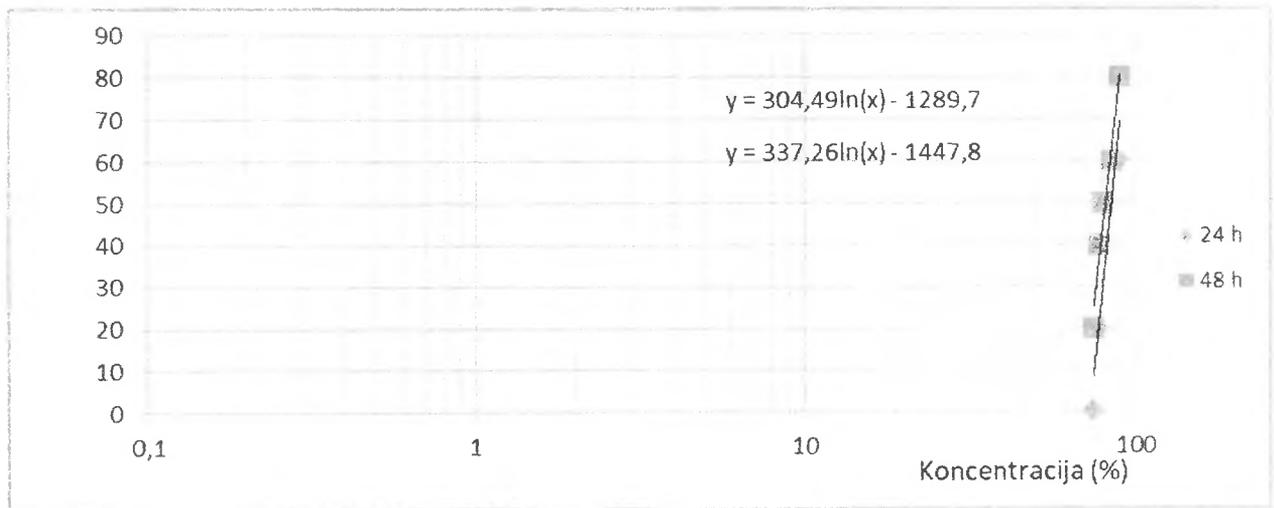
* Za osjetljiva područja ova vrijednost se smanjuje na 1,0 mg/L.

8. MJERNA NESIGURNOST

Data je proširena mjerna nesigurnost dobijena množenjem standardne nesigurnosti sa faktorom k=2.

9. DOBATAK EKOTOKSIKOLOŠKIM REZULTATIMA ISPITIVANJA

Definitivni test											
Bijambare-07/13	Kontrola sa destilovanom vodom	Koncentracije %									
		75	78	80	85	90	75	78	80	85	90
		24h	24h	24h	24h	24h	48h	48h	48h	48h	48h
A	5	5	4	3	2	2	4	3	3	2	1
B	5	5	4	3	2	2	4	3	2	2	1
C	5	5	4	3	2	2	4	3	2	2	1
D	5	5	4	3	2	2	4	3	3	2	1
Broj živih/ukupan broj dafnija	20/20	20/20	16/20	12/20	8/20	8/20	16/20	12/20	10/20	8/20	4/20
% smrtnosti	0	0	20	40	60	60	20	40	50	60	80
24h EC50= 84,88 %						48h EC50= 81,43 %					

Graf 9.1. Očitanje toksičnosti sa krive

10 KOMENTAR REZULTATA

Prema važećoj zakonskoj regulativi svi izmjereni pokazatelji su u okviru dozvoljenih graničnih vrijednosti za kriterij ispuštanja otpadnih voda u površinske vode.

11 PRILOZI

- Certificati opreme i korištenih etalona
- Šematski prikaz mjesta uzimanja uzoraka

- Kraj izvještaja o ispitivanju -

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/ applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik/ owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija/ location: LABORATORIJ

odjel/ section: VAGA DNA

mjerilo/ measure: Neautomatska vaga - analitička
Non-automatic weighing instrument - analytical scale

proizvođač/ manufacturer: Ohaus

tip/ type: Adventurer Pro AV114

mjerno područje/ measuring range: od/ from: 10 mg do/ to: 11 g

serijski broj/ serial number: 872826734

inventarni br./ inventory no.: LB-017/07

podešavanje/ adjustment: je bilo izvedeno/ was performed

rezultat/ result: zadovoljava/ meets

zadovoljava/ meets: Udaljene pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measurement results.

datum kalibracije/ date of calibration: 10.07.2017

datum odobrenja/ date of approval: 23.07.2017

interni/ internally signed: Janko Juric

odobrio/ approved by: Bojan Jozic, rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/ applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik/ owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija/ location: LABORATORIJ

mjerilo/ measure: Mjerno relativne vlage
Measuring instruments for relative humidity

proizvođač/ manufacturer: Testo

tip/ type: Testo 174H

mjerno područje/ measuring range: od/ from: 0 % do/ to: 100 %

serijski broj/ serial number: 3664544

podešavanje/ adjustment: nije bilo izvedeno/ was not performed

rezultat/ result: nije bilo izvedeno/ was not performed

zadovoljava/ meets: Udaljene pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measurement status before calibration.

datum kalibracije/ date of calibration: 17.11.2016

datum odobrenja/ date of approval: 18.11.2016

interni/ internally signed: Janko Juric

odobrio/ approved by: Bojan Jozic, rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/ applicant: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

vlasnik/ owner: DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

lokacija/ location: LABORATORIJ

mjerilo/ measure: Digitalni termometar
Digital thermometer

proizvođač/ manufacturer: Testo

tip/ type: Testo 174H

mjerno područje/ measuring range: od/ from: -20 °C do/ to: 70 °C

serijski broj/ serial number: 36644544

podešavanje/ adjustment: nije bilo izvedeno/ was not performed

rezultat/ result: nije bilo izvedeno/ was not performed

zadovoljava/ meets: Udaljene pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measurement status before calibration.

datum kalibracije/ date of calibration: 17.11.2016

datum odobrenja/ date of approval: 18.11.2016

interni/ internally signed: Janko Juric

odobrio/ approved by: Bojan Jozic, rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručitelj/ applicant: LOTRIČ Control d.o.o.
Sir. Leopolda Mandića br. 9, 88000 Mostar

vlasnik/ owner: DVOKUT PRO d.o.o. SARAJEVO
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo

mjerilo/ measure: Uteg
Weight

proizvođač/ manufacturer: Sartorius

tip/ type: 10 g

serijski broj/ serial number: 26829379

2d kod/ 2d code: 0076307

podešavanje/ adjustment: nije bilo izvedeno/ was not performed

rezultat/ result: nije bilo izvedeno/ was not performed

zadovoljava/ meets: Udaljene pojedinosti su dane u poglavlju mjernih rezultata.
Details are given in chapter measurement status before calibration.

datum kalibracije/ date of calibration: 08.11.2016

datum odobrenja/ date of approval: 08.11.2016

interni/ internally signed: Janko Černa

odobrio/ approved by: Primoz Malner, vodja področja

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilatelj applicant DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija location LABORATORIJ

uređaj device Komora za grijanje
Heating chamber
 proizvođač manufacturer J. P. SELECTA
 tip type R.A.T.
 serijski broj inventarni br.
 serial number inventory no.
 0359932 LO-04314

podešavanje nije bilo izvedeno
adjustment was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerila prije kalibracije
Details are given in chapter device status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
11.07.2017.
Izradio / performed by
Jario Jun.
internally designated / signed

datum odobrenja date of approval
24.07.2017
odobrio / approved by
Željko Bilušić
vođa / leader of the laboratory

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilatelj applicant DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija location LABORATORIJ

uređaj device Sušilica
Dryer
 proizvođač manufacturer Memmert
 tip type UNB 200
 serijski broj inventarni br.
 serial number inventory no.
 C208 1259 LO-02112

podešavanje nije bilo izvedeno
adjustment was not performed
Detalji su dati u poglavlju stanje mjerila prije kalibracije
Details are given in chapter device status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
11.07.2017.
Izradio / performed by
Jario Jun.
internally designated / signed

datum odobrenja date of approval
24.07.2017
odobrio / approved by
Željko Bilušić
vođa / leader of the laboratory

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

CERTIFIKAT O KALIBRACIJI
CALIBRATION CERTIFICATE

naručilatelj applicant DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
vlasnik owner DVOKUT PRO d.o.o. Sarajevo
Ave Hume 11, 71000 Sarajevo
lokacija location LABORATORIJ

mjerilo measure Stakleni tekućinska termometar
Liquid-in-glass thermometer
 proizvođač manufacturer Infort
 tip type od 0°C do 100°C
 mjerno područje measuring range od 0°C do 100°C
 serijski broj inventarni br.
 serial number inventory no.
 S-807-78 LO-04714

podešavanje nije bilo izvedeno
adjustment was not performed
Detalji su dati u poglavlju u stanje mjerila prije kalibracije
Details are given in chapter measure status before calibration.

datum kalibracije date of calibration
12.07.2017.
Izradio / performed by
Jario Jun.
internally designated / signed

datum odobrenja date of approval
23.07.2017
odobrio / approved by
Bojan Jozić
rukovoditelj kalibracionog laboratorija

Ovaj dokument može biti objavljen ili proslijeđen samo u cijelosti. Valjanost potpisa može se provjeriti u elektronskoj verziji.
This document may be published or forwarded only in full. Signature validity can be verified in electronic version.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

KANTON SARAJEVO
Kantonalna javna ustanova
za zaštićena prirodna područja

CANTON SARAJEVO
Cantonal Public Institution
for protected natural areas

Broj: 07-04-9-1/18
Sarajevo, 26.07.2018. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Agencija za vodno područje rijeke Save
Ul. Hamdije Čemerlića 39a

PREDMET: Izvještaj o monitoringu otpadnih voda – dostavlja se

Javna ustanova Vam prema važećoj zakonskoj regulativi *Uredba o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH”, broj 101/15, 01/16)*, dostavlja jedan primjerak Izvještaja o ispitivanju kvaliteta (monitoring) otpadnih voda.

Ispitivanje otpadne vode je izvršeno u julu mjesecu tekuće godine, objekat edukaciono-informacionog centra na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“.

S poštovanjem,

U prilogu:

- 1x Izvještaj o monitoringu otpadnih voda bez uveza i korica

DIREKTOR

mr. sci. Osman Delić

Dostaviti:

- naslovu;
- arhivi Javne ustanove;

POTVRDA O PRIJEMU POŠILJKE
Pismo u unutrašnjem saobraćaju

Prijemni broj
pošiljke

RW067282039BA

Popunjava pošiljalac ADRESA PRIMAoca	
Ime/Naziv AGENCIJA ZA VODNO POSREDOVANJE ROKKE SAVE	
Ulica HANDE ČENERIĆA 39a	
Poštanski broj i naziv mjesta 71000 SARAJEVO	71104 30/07/18 501 794 6
Zemlja BH	Popunjava radnik pošte Masa 100 g
POSEBNE USLUGE ☐ Avionom ☐ Hitno ☐ Sa povratnicom	Vrijednost KM ..... Iznos otkupnine KM ..... Potvrđujem da je označena stvarna vrijednost pošiljke Potpis pošiljaoca Potpis radnika pošte
Postarha 3,10 KM 30.07.18.16	

Napomena: Nepotrebno prectati

Na osnovu provedenog postupka direktonog sporazuma shodno članu 90. Zakona o javnim nabavkama („Sl. glasnik BiH“, broj 39/14) i članu 8. tačka b) Pravilnika o postupku direktnog sporazuma broj: 27-2U.O./15 od 29.01.2015. godine, a u skladu sa odredbama Zakona o obligacijskim odnosima („Službeni list RBiH“, br. 2/92, 13/93 i „Službene novine Federacije BiH“ br. 13/94 i 42/11) u Sarajevu, z a k l j u č u j e s e

UGOVOR

o vršenju usluga monitoringa otpadnih voda na zaštićenim prirodnim područjima (Zaštićeni pejzaž „Bijambare“ i Spomenik prirode „Vrelo Bosne“)

između

1. **KANTONALNE JAVNE USTANOVE ZA ZAŠTIĆENA PRIRODNA PODRUČJA**, sa sjedištem ul. Branilaca Sarajeva 28, 71 000 Sarajevo, ID broj _____, a koju zastupa direktor mr. sci. Osman Delić (u daljem tekstu: **Naručilac usluga**) i
2. **DVOKUT PRO D.O.O. SARAJEVO**, sa sjedištem ul. Avde Hume br.11, 71 000 Sarajevo, ID broj: _____, PDV-broj: _____ račun broj: _____ otvoren kod UniCredit Banke d.d. kojeg zastupa direktorica Tabaković –Čurin Alma, (u daljem tekstu: **Izvršilac usluga**)

I - PREDMET UGOVORA

Član 1.

Predmet ovog ugovora je vršenje usluga monitoringa otpadnih voda na sljedeći način:

- Uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda : 1x godišnje na lokalitetima Vrelo Bosne i
- Uzimanje uzoraka i ispitivanje otpadnih voda : 2x godišnje na lokalitetu Bijambare.

II –CIJENA

Član 2.

Pojedinačne cijene usluga su:

Red. br.	Naziv/vrsta usluge	Količina ispusta/lokacija	Jedinična cijena KM	Ukupna cijena za godinu KM
1.	Ispitivanja kvaliteta otpadnih oborinskih otpadnih voda – Vrelo Bosne (fijakersko stajalište	1 ispust Vrelo Bosne	200,00 KM	200,00 KM
2.	Ispitivanje kvaliteta otpadnih oborinskih otpadnih voda (monitoring) - Bijambare	1 ispust Bijambare 2 puta godišnje	200,00 KM	400,00 KM

Ukupna cijena iznosi 600,00 KM bez PDV-a, a sa uračunatim PDV-om iznosi 702,00 KM.

III – NAČIN PLAĆANJA

Član 3.

Plaćanje će se izvršiti na račun Izvršioca usluga broj: 3383202250277886 otvoren kod UniCredit Banke d.d. prije dostave Izvještaja.

IV- OBAVEZE IZVRŠIOCA USLUGA

Član 4.

Izvršilac usluga se obavezuje da će:

- izvršiti jedan monitoring otpadnih voda na području Spomenika prirode „Vrelo Bosne“, tačnije na lokalitetu početnog fijakerskog stajališta na Vrelu Bosne a na osnovu prethodno upućenog zahtjeva od strane Naručioca usluga i
- izvršiti dva monitoringa otpadnih voda na području Zaštićenog pejzaža „Bijambare“, a na osnovu prethodno upućenog zahtjeva od strane Naručioca usluga;
- dostaviti Izvještaj o monitoringu otpadnih voda u dovoljnom broju primjeraka koji je propisan Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda na okoliš i sisteme javne kanalizacije.

V- OBAVEZE NARUČIOCA USLUGA

Član 5.

Naručilac usluga se obavezuje da će:

- za pojedinačne usluge dostaviti pojedinačne zahtjeve,
- kao kontakt osobe za ispred Naručioca imenovati Amelu Sadiković stručnog saradnika za zaštitu prirode,
- platiti usluge u roku od 60 dana a nakon ispostavljanja pojedinačnih faktura.

VI-OSTALA PITANJA

Član 6.

Svaka promjena ugovornih odredbi povlači sa sobom sklapanje aneksa ugovora.

Član 7.

Ugovorne strane mogu otkazati ovaj Ugovor pismenim putem.

Ugovor se smatra otkazanim u roku od 30 dana od dana prijema pismenog Obavještenja o otkazu Ugovora.

Član 8.

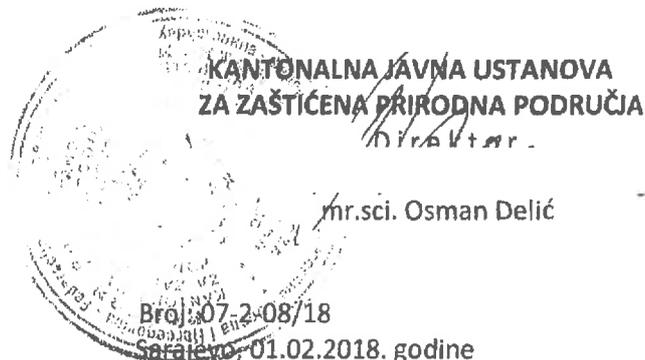
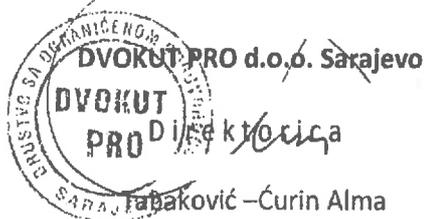
U slučaju eventualnih sporova mjesno je nadležan Sud u Sarajevu.

Član 9.

Ugovorne strane su saglasne da za sva ostala pitanja koja nisu regulirana ovim Ugovorom važe odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Član 10.

Ovaj ugovor sačinjen je u 4 (četiri) istovjetnih primjeraka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (dva) primjerka.

Broj: U-009-53/18
Sarajevo, 14.02. 2018. godine

Broj: 07-2-08/18
Sarajevo, 01.02. 2018. godine